

DEN *danske* STJERNE

Maj 1979 · 128. årgang · Nummer

DEN *danske* STJERNE

Organ
for Jesu Kristi Kirke af
Sidste Dages Hellige

Maj 1979
Årgang 128
Nummer 5

Indholdsfortegnelse

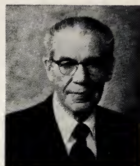
Børnestjernen

Abonnement:

Tegnes gennem wards/grensrepræsentanten: 12 numre dkr. 48.00
Nævnte priser er incl. moms og porto.
Betaling over giro 3120988 til Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 8.00 (surface mail).

Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.

Præstedømmets betydning

Præsident N. Eldon Tanner

Hvilket stort privilegium at bære Guds præstedømme. Vi ved, at vi er Guds åndelige børn og burde derfor forstå, at vore muligheder er ubegrænsede, hvis bare vi vil højne det embede, vi har i præstedømmet.

En fars råd

Jeg blev gjort opmærksom på præstedømmet for første gang, lige før jeg blev ordineret til diakon. Min far var tilfældigvis biskop i wardet på det tidspunkt, og han fortalte mig om præstedømmets betydning. Han sagde til mig: „Min dreng, jeg håber, du er sådan en mand, " (han ærede mig ved at kalde mig mand, da jeg var 12 år gammel) „sådan en mand, som Herren ville værdsætte som bærer af præstedømmet." Han fortalte mig, hvad Herren forventer af en ung mand, som bærer præstedømmet - - nemlig, at han strengt overholder visdomsordet, og eftersom han udvikles, holder sig moralsk ren på enhver måde. „Du må ikke blive en del af verden" sagde han. „Du må ære dette præstedømme, højne din kaldelse, være et eksempel, ikke være bange for at stå op og være blandt dem, der regnes med, tage et standpunkt for det, der er rigtigt, hvor du end er, og du vil opdage på din vej gennem livet, at de, som kritiserer dig, som gør nar ad dig, som ikke støtter dig udadtil, vil respektere dig og have stor tiltro til dig, hvis du vil gøre det, Herren vil have dig til at gøre, som bærer af præstedømmet.

Individuelt ansvar

Da præsident McKay selv var ude af stand til at rejse rundt sagde han flere gange til mig: „Hver gang du befinder dig blandt vore medlemmer, så fortæl dem, mind dem om at huske, hvem de er og at handle derefter. Fortæl dem, at de hver for sig har et individuelt ansvar." Et individuelt ansvar er evnen til at rejse sig op overalt og lade verden vide, at I har et vidnesbyrd om evangeliet og har bestemt jer til at efterleve det, hvad enten I er ude med en pige om aftenen, eller ude med kammeraterne på universitetet, hvad enten I er på fisketur, eller hvor det nu kan være, så lad folk vide, hvem I er og sørg for at handle derefter. I vil aldrig fortryde det.

Præstedømmets betydning

Jeg vil gerne fortælle jer, hvor vigtigt dette præstedømme er. Herren mente, at det var betydningsfuldt nok, til at det burde gengives til jorden, og kirken gen-

15. maj 1979 markerer 150 årsdagen for Joseph Smith Jr. og Oliver Cowdery's ordination til det aronske præstedømme af Johannes Døber:

„I Messias' navn overdrager jeg jer, mine medtjenere, Arons præstedømme, som ejer nøglerne til engles betjening og til omvendelsens evangelium og til dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse; og dette skal aldrig mere tages fra jorden, førend Levis sønner atter frembringer er offer for Herren i retfærdighed."

(L&P. 13)

oprettes. Han anså det for så vigtigt, at han sendte Johannes Døberen for at gengive Det aronske Præstedømme. Og Johannes sagde, da han mødtes med de to unge mænd, at han var blevet sendt af Peter, Jakob og Johannes - - at han handlede under deres ledelse. Han sagde: „Messias' navn overdrager jeg jer, mine medtjenere, Arons præstedømme, som ejer nøglerne til engles betjening og til omvendelsens evangelium og til dåb ved nedsænkning til syndernes forladelsens og dette skal aldrig mere tages fra jorden, førend Levis sønner atter frembringer et offer for Herren i retfærdighed. " (L&P. 13) Hvor vigtigt er det ikke? Arons præstedømme har nøglerne til engles betjening og til dåb ved nedsænkning i vand til syndernes forladelse. At tænke sig, at en ung mand kan udføre disse ordinanser som et medlem af Det aronske Præstedømme. Senere kom Peter, Jakob og Johannes og bekræftede Det melkisedekske Præstedømme på dem. Se, så betydningsfuldt er præstedømmet.

Og så læser vi i Lære og Pagter, hvad vi kalder præstedømmets pagter: „Thi de, der er trofaste og får disse to præstedømmer," og jeg ønsker, at I lægger mærke til dette: „Thi de, der er trofaste og får disse to præstedømmer, hvorom jeg har talt, og *som ærer deres* kaldelse, bliver helliggjort ved Ånden til deres legemers fornyelse." (L&P. 84:33, fremhævelse tilføjet.) Ja, *som ærer deres kaldelse!* Hvilket vidunderligt løfte. Alt, I har at gøre, er at være trofaste og ære jeres kaldelse, sådan som Herren ønsker, at I skal gøre det.

Her bag ved mig sidder præsident Kimball. Han er et storslået eksempel på én, hvis legeme bliver fornyet ved overholdelse af disse pagter. Jeg ved ikke, hvor mange af jer kender til hans situation - men da man fandt ud af, at han havde kræft i halsen, måtte man fjerne de fleste af hans stemmeorganer, og det blev derfor umuligt for ham at tale.

Jeg husker, at jeg overværede en generalkonference, da jeg var præsident for staven oppe i Canada,- og jeg traf præsident Kimball sammen med to eller tre andre. Han sagde (hviskende): „Hallo,

jeg kan ikke tale med dig." eller med andre ord: „Hallo, præsident Tanner, jeg kan ikke tale med dig." Han kunne kun gøre sig forståelig ved at hviske. Lægerne var ikke klar over, om han nogen sinde ville blive i stand til at tale igen, men han blev velsignet af præstedømmet, og han blev i stand til igen at tale. Og senere, for bare et par år siden, fandt man noget, som man mente var kræft i andre af hans organer, og man ønskede at operere. Men præsident Kimball tilkaldte præstedømmet, som bad over ham, velsignede ham, salvede ham og administrerede til ham. Og læg mærke til, at det var præstedømmet, som han tilkaldte. Det var ikke, fordi det var præsident Lee og Eldon Tanner; det var på grund af det præstedømme, vi bar. Han fik en velsignelse, og det var ikke nødvendigt for ham at få foretaget den operation.

Så fik han senere et hjertetilfælde, og jeg tror ikke, præsident Kimball har noget imod, at jeg fortæller lidt detaljeret om det. Han var så alvorligt syg, at han syntes, at der måtte gøres noget ved det. Dr. Russell Nelson var hans læge. Han fortalte ham, at hans chancer for at overleve var fifty—fifty. Hvis han ikke lod sig operere, kunne han ikke forvente at leve mange måneder, men hvis han blev opereret, ville chancerne være større. Vi diskuterede det i præsident Lee's kontor i nogen tid. Til sidste sagde præsident Kimball: „Jeg tror, jeg burde lade mig operere." Jeg sagde: „Præsident Kimball, jeg er sikker på, at du har truffet den rette beslutning."

Så bad han om at blive salvet af præsident Lee og mig. Vi gjorde det, og dr. Nelson sagde: „Det at skulle operere præsidenten for De tolv, en Guds apostel, er et meget stort ansvar, det største, jeg nogen sinde har påtaget mig." og han sagde: „Præsident Kimball står over for en dobbelt operation." Den gang var han den eneste i historien, så vidt jeg ved, der havde gennemgået eller skulle til at underkastes, en dobbelt hjerteoperation i den alder. Og dr. Nelson sagde: „Jeg vil gerne have en velsignelse af præstedømmet, så jeg kan blive vejledt til at gøre det, der vil hjælpe med at redde hans liv."

Brødre, betyder præstedømmet noget for jer? Det betyder ikke noget for jer, medmindre I værdigt lever op til det. Så enten du er en dreng på 12 år, eller du er 70 år gammel, hvor du end er, så lev så du er værdig til dit præstedømme. Ær dit præstedømme. Tak Herren for, at du bærer præstedømmet og bed morgen og aften, hver eneste dag, fast besluttet på at gøre det, som Herren ønsker, du skal gøre. Og jeg vil forsikre dig, at du vil blive lykkeligere, at du vil få mere succes, at du vil blive mere elsket og respekteret, og at Herren vil være mere tilfreds med dig, hvis du gør det, som han har bedt dig gøre.

Lad os gøre det, der vil gøre os lykkelige og succesrige og vil berede os til at komme tilbage i hans nærvær, beder jeg ydmygt om i Jesu Kristi navn. Amen.

Oscar W. McConkie
Uddrag fra bogen „Det aronske Præstedømme" [1])

DET ARONSKE PRÆSTEDØMME

Gud har al magt. Der findes ingen magt, som han ikke har. Den opstandne Herre bar dette vidnesbyrd om sin egen almagt: „Mig er givet al magt i Himmelen og på jorden." (Matt. 28:18)
En del af Guds nåde er, at han vil bemyndige os til at gøre hans gerninger. Vi kan få del i hans magt og myndighed.
Apostlen Paulus advarer: „Ingen tiltager sig selv den værdighed, men man må . . . kaldes dertil af Gud." (Hebr. 5:4) Det vil sige, at Gud vil kalde og betro sin magt til den, som han vil. Man kan ikke selv fremmane eller give sig selv den magt. Det er en Guds gave. Herren gjorde det klart for dem, som han gav sin magt og myndighed i tidernes midte, da han sagde: „Ikke I har udvalgt mig, men jeg har udvalgt jer . . . hvad som helst I beder Faderen om i mit navn . . . kan han give jer." (Johs. 15:16) Herren kalder; mennesket svarer og er modtager af Guds godhed.
I vor tid er vi i gæld til profeten Joseph Smith for meget af vor forståelse af præstedømmet, og hvad det betyder i vort liv. „Præstedømmet er et evigt princip," sagde han. „Det har eksisteret hos Gud fra evighedens begyndelse og vil

---

1) *Med tilladelse fra Deseret Book Co. og forfatteren.*

150 årsdagen for Det aronske Præstedømmes genoprettelse

Det aronske præstedømme blev gengivet den 15. maj 1829. I dag undervises alle aronske præstedømsbærere til kvorumsmoderne; de deltager i aktiviteterne og giver af sig selv i tjeneste for andre.
På titelbladet ser man ungdom fra Chile og fra USA. Fotograferet af Jed A. Clark.

eksistere ud i evigheden uden dages begyndelse og års ende."
Adam og andre fik præstedømmet beseglet på sig „i skabelsen, før verden blev formet". Alma siger, at de som blev „ordineret til det høje præstedømme efter sin hellige orden" var „kaldet og beredt fra verdens begyndelse efter Guds forudviden" for at kunne glæde sig over præstedømmets velsignelser og magter. (Se Alma 13:1,3)
Præstedømmet er Guds evige magt og myndighed, hvorved alle ting blev skabt og nu kontrolleres. Det er den magt og myndighed fra Gud, som er uddelegeret til mennesker på jorden, så de kan handle i alle sager med hensyn til frelse for mennesker på jorden. Alt i himmelen og på jorden er underkastet præstedømmets magt og myndighed.
Præstedømmet bliver overdraget af Gud til menneskets nytte og gavn. Gud sagde til Abraham: „Jeg vil velsigne dig i overmål og gøre dit navn stort blandt alle nationer, og du skal være en velsignelse for din sæd efter dig, så de i deres hænder skal bære denne gerning og dette præstedømme til alle nationer.
Og jeg vil velsigne dem gennem dit navn; ... Og i dig (det vil sige i dit præstedømme) ... skal alle jordens slægter velsignes ...." (Abraham 2:9-11)
Hvordan er verden blevet velsignet gennem præstedømmet? Ved evangeliets velsignelser. Da præstedømmet administrerer de evangeliske ordinanser, administrerer det på en meget virkelig måde frelsens velsignelser til verden.
Som præsident for Det aronske Præstedømme har biskoppen, i det ward som han præsiderer over, nøglerne til dåb inden for sit myndighedsområde.
Da alle ansvarlige mennesker må døbes for at komme ind i Guds rige (Johs. 3:3-7), har biskoppen således nøglerne til frelse for alle mennesker inden for sit område. Præstedømmet „administrerer evangeliet" (L&P. 84:17-19), som vor tids hellige skrift siger.

Apostlen Paulus omtaler i sit brev til hebræerne temmelig udførligt de, der kaldes til præstedømmet, som „hellige brødre, I, som har fået del i en himmelsk kaldelse." (Hebr. 3:1) Han siger, at de, der er kaldede til denne hellige orden, retteligt kaldes „Guds sønner, og at mænd, der kaldes til præstedømmet, bliver indsat . . . i deres tjeneste for Gud." (Hebr. 5:1) Men, allervigtigst, lærer Paulus os, at selv Jesus Kristus var kaldet til at bære det hellige præstedømme, idet han skrev: „. . . se hen til vor bekendelses apostel og ypperstepræst, Jesus . . ." (Hebr. 3:1) Jesus blev „af Gud kaldt ypperstepræst på Melkisedeks vis." (br. 5:10)

Som i alle forhold med hensyn til frelse, var Jesus et fuldkomment eksempel. Sådan som han blev døbt, må vi døbes (Johs. 3:5; 2. Nephi 31: 12-21). Som han modtog det hellige præstedømme for at muliggøre frelsens fylde, sådan må de, som skal være fælles arvinger med ham, også modtage det hellige præstedømme (L&P. 107:5, 8, 18-19).

Da der kun er én Gud og derfor kun én Guds magt, må deraf sluttes, at der kun er ét præstedømme. Det er „det hellige præstedømme efter Guds Søns orden." (L&P. 107:30 Det fortælles at „af respekt eller ærbødighed for det højeste væsens navn og for at undgå at gentage hans navn for ofte, kaldte de, nemlig kirken i fordums tid, dette præstedømme efter Meldisedek eller Det melkisedekske Præstedømme." (L&P. 107:4) Derfor læser vi bestandigt i brevet til hebræerne om den orden, der kendes som Det melkisedekske Præstedømme.

Profeten Joseph Smith sagde: „Alt præstedømme er melkisedeksk, men der er forskellige dele eller grader deraf." (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*)

I Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er der to store afdelinger af præstedømmet: Det melkisedekske Præstedømme og Det aronske Præstedømme. Det aronske Præstedømme er et tillæg til Det melkisedekske Præstedømme. Det vil sige, at Det melkisedekske Præstedømme også omfatter al magt og myndighed, som udøves i Det aronske Præstedømme. Når det forstås, at man taler om afdelinger inden for Guds præstedømme, accepteres det sædvanligvis, at man siger, at der er to præstedømmer i kirken. Således er det med den åbenbarede erklæring: „Der findes i kirken to præstedømmer, nemlig det melkisedekske og det aronske, som indbefatter det levitiske præstedømme." (L&P. 107:1)

Profeten Joseph Smith forklarer, at

„Det melkisedekske Præstedømme omfatter Det aronske eller levitiske Præstedømme . . . " (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme)* Det aronske Præstedømme „har ret til at betjene i de ydre forordninger", (L&P. 107:13-14) der er nødvendige for frelse. Når man bemyndiges i denne hellige orden, bliver man (Johs. 3:5) Således hjælper Det aronske Præstedømme meget bogstaveligt med administrationen af frelse. „Præstens pligt er det at . . . døbe." (L& P, 20:46) Det aronske Præstedømme „ejer. . .nøglerne til engles betjening." &P:13) Det betyder, at de der ejer denne Guds magt og er trofaste, har den nøgle,

Som han modtog det hellige præstedømme for at muliggøre frelsens fylde, sådan må de, som skal være fælles arvinger med ham, også modtage det hellige præstedømme

berettiget administrator med magt til at døbe i „Faderens, Sønnens og den Helligånds navn." (L&P. 20:73)

Til dem, der er medlemmer af denne orden i hans præstedømme, uddelegerer Gud retten til at handle for os i hans navn.

Det aronske Præstedømme „ejer nøglerne . . . til omvendelsens evangelium." (L&P. 13) Det er et forberedende præstedømme, fordi det er givet for at berede folk til at acceptere evangeliet. Eftersom Elias var en forløber for Jesus Kristus, betegnes Det aronske Præstedømme sommetider som værende Elias' præstedømme. Omvendelse er nøglen til forberedelse til at lære Gud at kende. Derfor ejer Det aronske Præstedømme nøglerne til omvendelsens evangelium. Det aronske Præstedømme „ejer nøglerne til . . . dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse." (L&P. 13) I Det aronske Præstedømme er myndigheden til at døbe en vigtig ordinanse til frelse. der kan åbne døren til besøg af Guds sendebud, englene.

At undervise og fremføre det forberedende evangelium, såvel som at formane i retfærdighed, ligger inden for Det aronske Præstedømmes arbejdsområde. „Præstens pligt er at prædike, lære, forklare, formane. . . " (L&P. 20:46)

Mulighed for at „administrere nadveren" er også givet til Det aronske Præstedømme (L&P. 20:46). Medlemmer af Det aronske Præstedømme skal også „bestandigt våge over menigheden, at være hos medlemmerne og styrke dem". De skal „påse, at der ikke er nogen uretfærdighed i menigheden", og „lede møderne". (L&P. 30:5354, 56)

„Enhver . . . præst, lærer eller diakon . . . skal ordineres efter Guds gaver og kaldelse til ham". (L&P. 20:60)

Medlemmerne af denne orden skal involveres i kirkens grundlæggende undervisningsprogrammer; de skal „besøge medlemmerne i hjemmene og

formane dem til at bede lydeligt og i løndom og til at opfylde alle deres huslige pligter". (L&P. 20:47)

Aron var det første overhoved for det præstedømme, der bærer hans navn. Han blev „kaldet af Gud" (Hebr. 5:4) til denne stilling i Guds magt. Da Herren først gav loven om kødelige befalinger som et forberedende evangelium, gav han forberedende magt i præstedømmet til at administrere den mindre lov. (Hebr. 7:12); Inspir. Bibel, Mosebog 34:1-2) Dette mindre præstedømme blev overdraget til Aron og hans sønner efter ham. (2. Mosebog 28, 29 og 30; 3. Mosebog 1:11, 3:2; 4. Mosebog 19)

Senere blev Det aronske Præstedømme overdraget til så at sige alle mænd af Levi's stamme. I denne uddeling benyttes i flæng udtrykkene Det aronske Præstedømme og Det levitiske Præstedømme. (L&P. 107: 1, 6, 10)

De fordums bærere af Det aronske Præstedømme administrerede talrige ordinanser og foretagender, der nævnes og beskrives ret udførligt i lovbøgerne. (2., 3., 4. og 5. Mosebog) Apostlen Paulus henviste til disse pligter som forskellige tvætninger, kun kødelige bud". (Hebr. 9:10) Han beskrev dem som „loven med dens bud og forskrifter". (Efes. 2:15)

Formålet med disse talrige forskrifter var at hjælpe med at belære uregerlige mennesker, således at de ville acceptere Den Hellige i Israel.

Alt, der har forbindelse med præstedømmet, er beregnet på at rette menneskenes opmærksomhed mod Gud, at afmærke deres kurs mod evigt liv.

Herren benytter sin magt og myndighed - - præstedømmet - - til at udføre sine formål. Han åbenbarede sit store formål til Moses: „Thi se, dette er min gerning og herlighed - - at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket." (Moses 1:39) Præstedømmets formål er derfor at tilvejebringe Guds frelse til menneskeheden, den endelige velgerning for mennesket.

Jesu Kristi evangelium tjener til at gøre dårlige mennesker gode og gode mennesker bedre. Præstedømmet ophøjer sjælen og forædler vores natur. Det „forvalter evangeliet og holder nøglen til rigets hemmeligheder, ja, nøglen til Guds kundskab". (L&P. 84:19) Og endelig, „alle de, som modtager dette præstedømme, modtager mig, siger Herren". (L&P. 84:35)

Alt, hvad Gud har, er blevet lovet til hans børn, afhængig af hvordan de højner deres kaldelser i præstedømmet.

Familiens økonomi

Orson Scott Card

For mange ægtepar er det let at styre økonomien; men for andre kan sammenstød over pengeproblemer synes uovervindelige.
Efter at jeg havde interviewet i snesevis af sidste dages hellige ægtepar, var jeg kommet til en helt enkel konklusion: der er ikke nogen bestemt måde at styre økonomien, der altid er bedst. Og selv om mine eksempler er begrænset til De forenede Stater, kan de almindelige konklusioner gælde for hellige overalt.
Og der synes ikke at være nævneværdig forskel på par, som kun har meget få midler og par, som har mange penge: der var lige mange økonomiske problemer enten pengene var små eller store.
Hvad er det, der udgør forskellen mellem ægtepar, der har let ved at styre økonomien og de, der ikke kan det? Par,

der med held styrede deres økonomi syntes at have meget fælles: kommunikation mellem ægtefællerne, rimelige forventninger, villighed til at opsætte et budget, samt afvisning af at købe på kredit.

Kommunikation mellem ægtefæller
Hvis mand og kone begge ved, hvad der når den ene ægtefælle begynder at stemme mod de andre i familien.

„Jeg havde aldrig haft noget at gøre med økonomi," sagde én kvinde. „Min mand traf alle afgørelser. Så kan De forestille Dem min forbavselse, da jeg opdagede, at vi var på randen af fallit!" I dette tilfælde havde manden bare troet, at det var mænds opgave at styre økonomien.

$$

Et budget garanterer ikke for, at der ikke vil være problemer, men det kan i det mindste give en familie den sikkerhed at vide, hvordan man til enhver tid står økonomisk.

$$

sker med pengene, spiller det ingen rolle, hvem der i praksis foretager udbetalingerne. Men når enten mand eller kone føler sig usikker med hensyn til, hvor pengene bliver af, opstår der problemer.

„Vi taler altid om det, før vi køber noget større. Ofte diskuterer vi det med vore børn, for det vil også komme til at få indflydelse på dem. Da vi tænkte på at købe et klaver, tog vi børnene med for at se på priser. Efter at have talt det igennem, besluttede vi som familie, at vi ville købe et klaver. Børnene havde ikke noget imod at få skåret deres lommepenge en smule ned, for de følte, at det også var deres afgørelse," sagde bror og søster Earl Roueche.

Dette synes at være vigtigt: at alle, der er involveret, føler, at afgørelsen er enstemmig. Problemerne synes at komme, Men han var ikke særlig god til det, og det var hans kone! Så de bestemte sig til, at hun skulle føre regnskaberne; de begyndte at diskutere hvert eneste indkøb, hver eneste afbetaling og traf afgørelser sammen - - og med deres forenede klogskab og fælles tilbageholdenhed var de i stand til at undgå fallitten.

„Noget der aldrig virker" siger ægteparret Kay Christensen, „er denne indstilling: ‚Det er mine penge, så jeg bruger dem, som jeg vil.' Uden hensyn til, om det er manden eller konen, der bringer pengene hjem, bør alle penge tilhøre dem begge."

Og at diskutere, hvad man skal købe før indkøbet, er en god måde at undgå „pludselige indskydelser".

At gennemtale tingene er for mand og hustru ikke nogen garanti for, at der

ikke kan hænde noget slemt med økonomien. Men det er en garanti for, at den ene ægtefælle ikke skal blive chokeret eller gal i hovedet, når noget går galt.

Rimelige forventninger.

Sommetider har den ene eller endog begge ægtefællerne aldrig lært at kende penges værdi. De forstår ikke, at det første års ægteskab næsten altid kræver en vis tilbageholdenhed og afsavn. Manden studerer måske stadig, men selv om hans uddannelse i det væsentligste er overstået, vil han ikke nå op til de høje lønninger før om mange år.

En biskop nede sydpå sagde: „Gang efter gang taler jeg med familier, som ikke har penge nok til at betale tiende og som ikke har tilstrækkeligt til den daglige husholdning - - men som sidste måned købte en sejlbåd! Sådanne mennesker bør tage et realistisk overblik over, hvor store deres indtægter i virkeligheden er. De er nødt til at holde op med at forvente, at deres penge skal kunne række til det, som deres rigere naboer har råd til. Jeg ville ønske, at der var én eller anden måde at få folk til bare at leve efter deres eget mål og ikke efter naboernes måde at leve på!"

Villighed til at lægge budget

Nøglen til mange familiers økonomiske tilfredsstillelse synes at være at budgettere nødvendighederne først og derefter at benytte det eventuelle overskud klogt.

Før et større indkøb, opstillede de fleste af ægteparrene med den gode økonomi et års budget forud, hvor de nøjagtigt udregnede, hvad de store udbetalinger ville betyde for resten af deres økonomi.

En vigtig del af budgettering er at nedskrive, hvor alle pengene virkelig bliver af. For at et budget skal virke, er det vigtigt, at et par kender alle deres virkelige behov - - ikke bare de større udbetalinger - - sådan som fødevarer og bilreparationer.

Et budget er ikke nogen garanti for, at der ikke kommer problemer - ulykkestilfælde, uventede skatter og afgifter, forhøjelse af forsikringspræmier, pludselig hjælp til slægtninge o.s.v. Alle disse eksempler blev citeret som årsager til, at et ellers godt budget sommetider er blevet slået i stykker. Men uden et budget vil en familie leve i en tilstand af tilbagevendende nødsitiationer, hvor man aldrig er sikker på, at der er penge nok til at betale regningerne. Med en plan, der følges omggeligt, kan en familie i det mindste have den sikkerhed at vide, hvordan man til ener tid står økonomisk.

$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$

Samarbejde mellem mand og hustru angående pengesager er et godt middel til at undgå økonomiske misforståelser.

$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$

Afvisning af gældsætning for de fleste indkøb

Robert Laird, der er biskop, tilråder unge ægtepar til ikke alene at betale tiende men også at spare op. „Selv om det bare er en lille smule hver måned, så bliver det altid til noget. Og opsparing giver sikkerhed. Med penge i banken er man ikke så fristet til at sætte sig i gæld." Et eventuelt mål? „Hav nok til at klare

nødsituationer, foruden det, som man sparer op til andre indkøb."

Mange ægtepar opdagede, at fristelsen til at stifte gæld blev stærk, da de fik deres første arbejde - - eller da en lønforhøjelse var i sigte. Løsning på et sådant problem? Brug ikke penge, før de indtjeningsprojektet ikke går så godt som beregnet, er det klogt at investere i genstande, der bevarer deres værdi, så de kan blive solgt igen, hvis det bliver nødvendigt. Gældsætning kan også være legitim, når den benyttes til kapitalinvesteringer, som for eksempel jord,

$$

Sådanne mennesker bør tage et realistisk overblik over, hvor store deres indtægter i virkeligheden er. De er nødt til at holde op med at forvente, at deres penge skal kunne række til det, som deres rigere naboer har råd til.

$$

er i banken - - sælg ikke skindet, før bjørnen er skudt.

Sommetider kan afbetalingskøb dog refærdiggøres. Carolyn Green ønskede et klaver, men familien kunne ikke klare den udgift. Hun og hendes mand regnede ud, at hvis hun gav undervisning til bare et par elever, ville det betale instrumentet i løbet af tre år. „Men vi sparede op til det første års afbetalinger, bare for at være sikre. Så købte vi klaveret og betalte afdragene med indtjeningen af undervisningen.

Nu underviser jeg kun mine egne børn, men de penge, vi sparer for deres klaverundervisning, gør det til god forretning selv nu!"

At stifte gæld er sommetider et legitimt økonomisk redskab - - når det drejer sig om investeringer. Når genstanden, der købes, skal betale for sig selv, ligesom det var tilfældet med familien Greens piano, eller en lastbil til en maler eller en skrivemaskine til en freelance sekretær, kan det være vigtigt at låne penge. Men da gælden stadig skal betales, selv om bygninger eller forretningsvirksomhed. (Men at låne penge for at spekulere kan let føre til alvorlige vanskeligheder og er i modstrid med kirkens lederes råd.)

Penge har aldrig været et problem

Et ungt par i Provo i staten Utah, som havde kæmpet sig gennem universitetsstudiet med tre børn, fortalte mig: „Penge har aldrig været et problem for os. Hvordan kunne det? Vi har aldrig haft nogle!" Men idet de slog over i alvor, sagde de: „Vi nægter at skændes om penge. Vi er fast besluttet på at være lykkelige. Hvorfor føle sig skidt tilpas, fordi vi bor i en overfyldt lejlighed? Det luner jo at vi er så meget nærmere hinanden!"

Den største af alle forskelle mellem par, der forstår at klare økonomien, og de, som ikke gør det, er indstillingen. Gang på gang sagde de ægtepar, som havde et harmonisk forhold til pengesager uden hensyn til om deres indkomst var lille eller stor: „Vi er egentlig slet ikke interesseret i at eje noget. Det er meget rart - -

men vi kan klare os uden. Det, der betyder noget, er at vi har hinanden."

Med den indstilling er vanskeligheder sjældent uovervindelige. Selv når der virkelig kommer økonomiske problemer, kan ægteparret møde dem i enighed og afvise at lade sig splitte op på grund af vanskeligheder.

Den oplevelse, som en familie, jeg interviewede, havde, peger på adskillige principper for behandling af penge:

1. Kommunikér! Den ene ægtefælle bør aldrig være usikker med hensyn til, hvad der sker med økonomien. Alle undtagen de mest trivielle afgørelser bør træffes i fællesskab, hvor både mands og hustrus klogskab forenes.

2. Forvent kun det rimelige. Penge kommer ikke let, især ikke tidligt i ægteskabet. Hverken mand eller hustru bør forvente at være i stand til at forbruge, som før de blev gift.

3. Læg budget! Planlæg forud og følg planen så godt som muligt. Skriv ned, hvad pengene bliver brugt til. Men vær parat til at regulere budgettet, så det dækker nødstilfælde og uventede behov.

4. Afvis afbetaling for de fleste indkøb! Fristen til at købe nu og betale senere bør almindeligvis undgås, hvis et ægtepar skal gøre sig håb om at blive økonomisk sikre. Lån ikke for at investere i tvivlsomme eventyr.

5. Husk, at jeres ægteskab er vigtigere end noget andet, I ejer, vigtigere end noget andet problem, I kan komme ud for. Lad ikke penge blive en kile, der trænger sig ind mellem jer.

For mange mennesker drejer det sig nok ikke om penge, men om indstilling. Og hvis en familie har i sinde at leve af det, de tjener og ikke mere, vil de næsten altid have nok. I det mindste nok til at være lykkelige.

Orson Scott Card, freelance journalist, er lærer i seniorklassen i det 21. ward i Salt Lake Emigration Stav.

$$$

DON

Ungdommelig tapperhed

Wayne B. Lynn

Den unge mand, jeg så siddende i kørestolen, var en stærk modsætning til den dreng, jeg huskede fra nogle få år tidligere. Jeg huskede ham som en glad, 18 år gammel indianerdreng, hvis hurtige, stærke ben førte ham frem og tilbage på basketball—banerne. Men det var i fjor. I dag sad han i en rullestol. I dag fik hans mørke øjne og kønne smil mig til at standse forbavset op over hans ungdommelige tapperhed.

Jeg traf første gang Don for et par år siden og fik at vide, at han var nyomvendt til kirken. Hans mor, der var enke, boede i en fjerntliggende afdeling af Navajo—indianerreservatet, og han var med i kirdens program for indianer—skolebørn[1]). Hans arbejde i skolen var fortræffeligt; han var dygtig til at spille klaver; og med de samme slanke, fingre kunne han male smukke billeder eller stemme guitaren til akkompagnement af sin klare, bløde stemme. Don havde et tiltalende væsen, høje standarder og et stærkt vidnesbyrd. Han skulle snart tage eksamen fra high school, og han havde i sinde at tilbringe en kort tid sammen med sit eget folk i reservatet, før han vendte tilbage til sine plejeforældre, hvor han ville arbejde, indtil han modtog sin forventede kaldelse til en mission.

Livet synes at have tendens til at forandre de mest omhyggeligt lagte planer, men ingen ville have forventet den tragiske oplevelse, der lå forude for Don. Hans ferie i reservatet blev hurtigt afbrudt af smertefulde begivenheder, og hans mission begyndte på en helt anden måde, end man kunne have forventet.

Mens han sammen med nogle kammerater sad bag i en varevogn, faldt Don ved et uheld ned på den hårde asfaltvej og kurede henad dens ru overflade. Det var det sidste, han huskede, indtil han vågnede op i en hospitalsseng med kroppen fuld af smerter.

En pinefuld smerte i ryggen vedblev hele natten, og da den nye dag kom, opdagede Don, at han var ude af stand til at bevæge arme, hænder og ben. Han var lammet fra halsen og ned!

Efter operationen vågnede han op og blev efterhånden klar over, at smerten i hans sammensyede ryg var taget af, men han blev også hurtigt opmærksom på, at hans lemmer fortsat nægtede at lystre, når han prøvede at bevæge dem.

Lægerne kunne kun give lidt håb om, at dette forhold nogensinde ville forandre sig. Mens han lå i sin hospitalsseng og prøvede at holde sine selvmedlidenhedstårer tilbage, udgød han sine inderste følelser over for sin himmelske Fader og bad om styrke til at holde ud og om helbredelse fra sin sygdom, hvis det var Herrens vilje.

Nat efter nat, mens andre sov, kæmpede Don i de lange, mørke timer i forsøg på at bevæge sine hjælpeløse hænder, der lå uvirksomme ved hans side. Han bad og prøvede, bad og prøvede og gentog igen og igen i sine tanker: „Jeg kan gøre det,

jeg kan gøre det, jeg kan gøre det!" Og først når det tidlige morgenlys begyndte at skinne blødt ind gennem vinduets persienner, overgav han sig træt til den barmhjertige søvn.
En sådan uendelig lang nat begyndte Dons hjerte pludselig at banke højt af spænding, da han opdagede en næsten umærkelig bevægelse i én af fingrene! Og idet han spændt holdt vejret, bevægede han påny sin finger!
Den nat fik Don ingen søvn. En vidunderlig, opløftet følelse af håb bemægtigede sig hans bekymrede sind og gav ham ny beslutsomhed om at ville genvinde brugen af sine hænder.
Hver eneste nat blev en ny oplevelse, eftersom han gradvis og med store anstrengelser og udholdenhed genvandt brugen af hænder og arme.
I mellemtiden havde lægerne udsat den ubehagelige opgave at fortælle Don, at han måtte forberede sig på at acceptere den kendsgerning, at han aldrig mere i sit unge liv ville kunne benytte sine lammede lemmer.
Med stor vanskelighed fortalte lægen dette til Don. Det var et vanskeligt øjeblik for den gode læge, som hurtigt vendte sig for at forlade værelset for at skjule sine følelser. Idet han forlod værelset, stjal han sig til endnu et hastigt blik på Don, der lå roligt i sin seng. Netop i det øjeblik løftede Don armen op til hovedgærdet og trak sig rundt i en mere behagelig stilling. Den forbløffede læge kunne ikke styre sig: „Gør det igen, Don! Gør det igen!" råbte han ophidset. Hurtigt fyldtes værelset med sygeplejersker og læger, som kom løbende for at finde ud af, hvad der var sket. Det var et øjeblik, der var værk at huske.
Selv om Don var glad for at føle den styrke, der lidt efter lidt vendte tilbage til hans arme og hænder, måtte han kæmpe for at holde tårerne tilbage, når han så ned på sine hjælpeløse ben.

Under disse vanskelige omstændigheder begyndte han at søge sit ønske opfyldt om at være missionær. Han fortalte sin medpatient om Mormons Bog og gav ham et eksemplar at læse. Charles, en hopi—indianerdreng, blev straks vældig interesseret i bogen, og selv da mørket begyndte at sænke sig, blev han ved med at læse. Han formelig slugte bogen i løbet af tre dage og nætter og havde næsten ikke tid til at spise eller hvile sig. Da han endelig kom til den sidste side, stod han ud af sengen og gik hen til Don og spurgte: „Don, hvor har du fået fat i den bog? Jeg har altid interesseret mig for mit folks overleveringer, som vi regner for hellige. Mange af disse overleveringer findes omtalt i denne bog. Hvor har du den fra?"
Don var lykkelig over at bære sit vidnesbyrd for sin nye ven, og han fortalte ham om gengivelsen af evangeliet og om dets særlige betydning for dem som lamaniter, et pagtsfolk og efterkommere af folkene i Mormons Bog.
Ikke længe efter blev Charles hjemsendt, ivrig efter af fortælle dette nye budskab til sin familie og venner. Don blev flyttet til et genoptræningscenter i Denver i staten Colorado. Han var helt uforberedt til det, han skulle opleve under sit ophold i afdelingen for lammede patienter. De andre indlagte kunne ikke begribe, hvordan Don, der dog som de andre befandt sig i en nedslående situation, kunne forekomme så lykkelig. Nogle af dem spurgte: „Hvorfor er du altid så lykkelig og smilende?" Dertil svarede Don: „Mit smil holder tårerne fra øjnene, og min latter løsner klumpen i halsen."
Med tapper beslutsomhed drog Don al den fordel, han kunne af den behandling, han modtog. Længe efter, at de andre blev trætte og forlod optræningssalen, blev han tilbage - - prøvede, prøvede og prøvede igen. Og på grund af

denne ihærdighed i forbindelse med hans ydmyge bønner til sin himmelske Fader, blev han til sidst stærk nok til at gå alene frem og tilbage i gangbarren; derpå blev han i stand til at bevæge sig afsted med skinner og krykker. Hans nye bevægelighed gjorde ham i stand til at overvære gudstjenester. Den åndelige trøst gjorde ham meget glad. Men han var højligt forbavset over den modtagelse, han fik, da han kom tilbage til hospitalet. De drillede ham allesammen for at gå i kirke! På sin særlige måde smilte Don bare bredt af deres drilleri. Han bestemte sig til at gøre noget ved den triste atmosfære i dette, hans nye hjem, så han gik lykkelig i gang med næste kapitel af sin mission.

Og den følgende tid kunne man se ham alene køre i sin kørestol henad gangen og ind i hvert eneste værelse, hvor man ellers ville modtage ham, for at forkynde evangeliet til alle, som ville høre på ham. Han fik hurtigt tilnavnet „profeten", en titel, som han med glæde accepterede.

Om aftenen hørte man ham ofte synge, mens han akkompagnerede sig selv på guitaren. Andre begyndte at synge med, og ånden spredte sig. Fredag aften blev hurtigt tiden for en hospital—komsammen, og patienterne samledes for at synge, spille og more sig og de begyndte at smile og at kalde hinanden ved navn.

Det hele var nu ikke så lykkeligt for Don, for han længtes efter at se sit hjem, sin familie og sine venner. Til trods for sine høje mål og sin beslutsomhed, formørkedes hans ellers så glade udsyn, når han så ned på sine lammede ben. Gode medlemmer af kirken gjorde, hvad de kunne for at udfylde sådanne øjeblikke, og Don sagde: „Ved deres venlighed kom der smil på mit ansigt og latter i min mund."

Da tiden nærmede sig for hjemsendelsen, begyndte han at spekulere på, hvordan hans familie og venner mon ville acceptere ham.

Så kom endelig den dag, da hans plejeforældre ankom. Det var en prøvelse for Don at tage mod til sig for at stille det spørgsmål, der helt havde optaget ham i den sidste tid: „Ønsker I at jeg skal komme tilbage?" spurgte han ængsteligt. De svarede stille: „Selvfølgelig, Don. Vi har en seng ventende på dig." Det venlige svar var for meget for ham! Denne gang flød tårerne frit og blandedes med deres som udtryk for glæde og kærlighed.

Den aften, der var Dons sidste på hospitalet, blev der holdt en særlig sammenkomst til ære for ham. Hans mange nye venner rystede bygningen med en sang til hans ære: „For mange høvdinge og ikke nok indianere her omkring."

Denne unge mands tapperhed og ånd havde gjort et uudsletteligt indtryk på mange andres tilværelse.

To af patienterne og to funktionærer på hospitalet, som vinkede farvel, til Don, havde antaget Jesu Kristi evangelium som følge af hans indflydelse. Mange så på fremtiden med nyt håb og hver enkelt følte et personligt tab ved hans hjemsendelse.

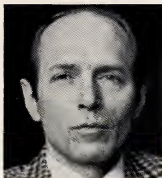
Ved Dons hjemkomst var mange af hans venner mødt op for at hilse ham velkommen tilbage og ind i deres venskabskreds. Don fik hurtigt arbejde i en LSD postordre—boghandel, og det gjorde det muligt for ham at klare afbetalingerne på sin bil, en vogn, der er udstyret med særlige aggregater, så den kan bringe ham frem og tilbage til arbejdet og til Mesa Community College, hvor han har meldt sig til kurser.

Da jeg afsluttede mit besøg hos ham, rakte han mig et brev. „Hvad er det?" spurgte jeg. „Det er et brev fra en fysioterapeut i Denver," svarede han smilende.

(Fort. side 20.)

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almen evangelisk interesse, besvaret som vejledning og ikke som officiel meddelelse om kirkens politik.

Don Norton,
fra Brigham Young universitets engelske fakultet.

Hvordan kan jeg vide, når jeg har Herrens Ånd med mig? Jeg er student og har mange nye oplevelser, og sommetider kan jeg ikke skelne, om jeg bare „har det godt", eller om mine følelser er helt oprigtige.

Jeg har hørt dette spørgsmål fra snesevis af unge mennesker, som opdager en masse nyt om sig selv. Det er virkelig et meget vigtigt spørgsmål. Da det i dette liv *„er nødvendigt* at der er en modsætning i alle ting" (2. Nephi 2:11; fremhævelse tilføjet), *må det nødvendigvis* være vores opgave at lære at skelne det gode fra det onde.

Når jeg har diskuteret dette spørgsmål ved firesides, i søndagsskole og præstedømme-klasser og på religiøse kurser, har jeg fundet at eleverne *selv* har været i stand til at fortælle mig, hvornår Herrens Ånd er med dem. Jeg er ikke nødt til at besvare deres spørgsmål. De besvarer dem selv.

Her er en liste over det, som unge mennesker føler, når Ånden er med dem, og hvad de føler, når Satan prøver at få fodfæste — gøre dem ulykkelige eller narre dem med modangreb. Passer disse følelser med dine erfaringer?

Alene den kendsgerning, at studenter med lethed sætter denne liste sammen, er en magtfuld tilkendegivelse af, at de virkelig har nøglen til at bedømme. Som Moroni udtrykte det: „Thi se, Kristi Ånd gives alle mennesker, for at de kan kende godt og ondt; derfor viser jeg jer, hvorledes I bør dømme. Thi alt, hvad der indbyder til at gøre godt og tilskynder til at tro på Kristus, kommer gennem Kristi gave og kraft; derfor kan I vide med fuldkommen sikkerhed, at det er af Gud.

Men I kan vide med fuldkommen sikkerhed, at det, der overtaler mennesket til at gøre ondt og til ikke at

(Fort. side 20.)

Når du har Ånden hos dig:

1. Du føler dig lykkelig, rolig og klarhjernet.

2. Du føler dig gavmild.

3. Ingen kan fornærme dig.

4. Du har ikke noget imod, at alle ser, hvad du laver.

5. Du er ivrig efter at være sammen med mennesker og ønsker at gøre dem lykkelige.

6. Du er glad, når andre har succes.

7. Du er glad for at komme til dine møder og deltage i kirkelige aktiviteter.

8. Du har lyst til at bede.

9. Du ønsker, at du kunne holde alle Guds befalinger.

10. Du føler dig ovenpå — du spiser eller sover ikke for meget; du føler dig ikke ubetvingeligt draget mod sensations-underholdning, mister selvbeherskelsen eller føler ukontrollerbare lidenskaber eller ønsker.

11. Du tænker ofte og kærligt på Frelseren; du ønsker at lære ham bedre at kende.

12. Du føler dig sikker og er glad for at være i live.

Når du ikke har Ånden hos dig:

1. Du føler dig ulykkelig, nedtrykt, forvirret og frustreret.

2. Du føler dig selvretfærdig, selvforherligende og afvisende over for krav til dig.

3. Du lader dig let fornærme.

4. Du bliver tavs og undvigende.

5. Du undgår mennesker, især medlemmer af din familie, og er kritisk over for familiemedlemmer og kirkelige myndigheder.

6. Du misunder andres succes.

7. Du har ikke lyst til at gå i kirke, gå ud som hjemmelærer eller tage nadveren. Du ønsker dig et andet arbejde i kirken eller slet ikke noget.

8. Du har ikke lyst til at bede.

9. Du finder befalingerne trættende, indskrænkende eller meningsløse.

10. Dine følelser er så stærke, at de kan virke afskrækkende — had. jalousi, vrede, begær, sult, træthed.

11. Du tænker næsten aldrig på Frelseren; han forekommer uvedkommende i din tilværelse, eller værre: som en del af et forvirrende system, der „prøver at indfange dig".

12. Du bliver let skuffet og spekulerer på, om det overhovedet er det hele værk.

tro på Kristus, til at fornægte ham og ikke tjene Gud, kommer fra djævelen; han tilskynder ingen til at gøre godt, nej, ikke een." (Moroni 7:16-17) Lad mig tilføje en advarsel. At føle Satans magt gør dig ikke ond. Egentlig er en fristelse en kamp mod hans ånd og indflydelse — begge to virkelige og begge to magtfulde. Men den kendsgerning, at du kæmper, betyder ikke, at du er i hans magt, eller at Guds Ånd ikke også stræber sammen med dig. Det onde består ikke i at erkende fristelsen med at give efter for den. Vi må erkende fristelsen i dette liv. Men vi behøver ikke at indbyde dertil, at dvæle ved den eller at smage på den.

Hvis du synes, at Satans indflydelse sætter sig fast hos dig, så søg hjælp. Rådfør dig med dine forældre eller en kirkeleder; bed om en velsignelse gennem præstedømmet; søg Herren i oprigtig bøn om klarhed i sind og bevidsthed, som er tegn på Herrens Ånd.

Satan efterlaver alt det helligste; for eksempel foreslår han i stedet for hellig kærlighed mellem en mand og en kvinde, popularitet, fysisk tiltrækning eller den selskabelige spænding der ligger i „romantiske lege" Så benyt disse bedømmelsesprøver på den følelse. Mange unge mennesker, som tror, at de er forelskede, isolerer sig fra sig selv, fra deres forældre, venner og kirkeledere. Men virkelig kærlighed, den slags, som fører til evig lykke, gør dig glad for at være sammen med andre mennesker, du holder af, fordi de er fælles med dig om disse følelser. Sådan kærlighed er guddommelig kærlighed, ikke Satans modangreb.

Don - Ungdommelig tapperhed (Fortsat fra side 17.)

Jeg åbnede det og begyndte at læse. „Kære Don," begyndte brevet. „Jeg ved ikke, hvordan jeg skal takke dig. I går var den lykkeligste dag i mit liv. Det var den dag, da jeg blev døbt som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige."

Jeg håber, at jeg altid vil huske Dons eksempel. Jeg håber, jeg vil huske hans afskedsord, da jeg spurgte ham ud om hans fremtid. Han så direkte på mig og talte med overbevisning: „Jeg vil vifte mine tårer bort og lade skuffelsens vinde blæse væk. Jeg kan ikke fejle, for Gud er med mig."

---

[1] *[Et program, hvor indianerbørn et skoleår ad gangen anbringes i SDH—hjem, hvor de bliver en del af familien og på lige fod med børnene dér, går i skole og vænner sig til sidste dages helliges livsform.*

„Trække op" mennesker

Sheri Davies, 12 år

Hvar du for nylig set et stykke legetøj, der kan trækkes op? Så du, hvordan det først bevægede sig hurtigt og så langsommere og langsommere? Det kan ikke gøre noget af sig selv. Det skal hjælpes.

Mennesker, der har dårlige vaner, især dem, der bryder visdomsordet, er ligesom et stykke legetøj, der skal trækkes op.

På vores skole har vi en god lærer, som siger, at hun slet ikke kan komme i gang om morgenen uden en kop kaffe. Efter første time skal hun have en kop til og endnu en kop i spisefrikvarteret. Hun skal hele tiden „trækkes op".

Mor og far har en ven, der er en god danser, efter at han har fået noget at drikke. Han siger, at folk gør ham bange, så han må have noget at drikke for at „trække sit mod op".

Hvorfor ryger folk? De begynder ofte - for at forsøge at „trække sig op" - gøre sig vigtige overfor deres venner.

Mennesker, der tager stoffer, gør det for at føle sig opstemt eller for at blive „trukket op".

Selv mennesker, der spiser for meget, gør det for at blive „trukket op". når de føler sig nedtrykte.

Legetøj, der kan trækkes op, er sjovt at se på og få i julegave, men de er hjælpeløse lige, til de bliver trukket op igen. Kunne du tænke dig at have det på samme måde?

Charlene A. Shuler

Appetit hos dyr

Du synes måske, at du har set mennesker, der kan spise en masse, men du har ikke set nogen med så stor madlyst, som nogle dyr har.

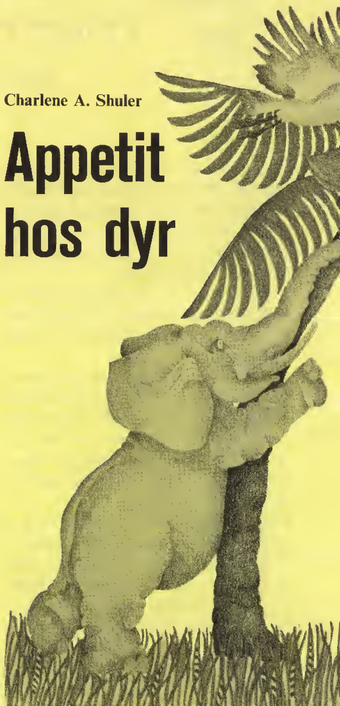
En flodhests mave kan på én gang have mellem 75 og 200 liter mad i sig. Flodhestens yndlingsmiddag er græs, strå og andre planter, der findes i de lavvandede flodområder i Afrika, hvor flodhesten lever. Flodhesten holder af at tilbringe dagen i den kølige skygge, men om natten kommer den frem for at spise langs med flodbredden.

En anden storspiser er elefanten, som også må spise masser af mad. Elefanten bruger sin snabel som en hånd til at gribe fat om føden og stoppe det ind i munden, men sikke et griseri! En elefant blæser med maden, smider med den og træder på den, så junglen ligner et stort rod. Elefanten kan ryste nødder ned fra kokosnødtræet ved at sno sin snabel rundt om træets stamme og ryste træet kraftigt. Når nødderne falder til jorden, knækker elefanten dem med forbenene.

En af elefantens yndlingsbeskæftigelser er at trække en græstot op med sin snabel og fjerne jorden, der hænger fast i rødderne, ved at slå den mod sine forben.

Et andet dyr er dåseskildpadden, som har et interessant madproblem. Den spiser somme tider så meget, at den ikke kan trække sig ind i skjoldet igen. Dette medlem af krybdyrfamilien elsker jordbær og brombær. Når dåseskildpadden støder på et stykke med disse bær, så spiser den alt det, den kan. Men til dens egen skuffelse, så er den ikke længere i stand til at trække hverken hovedet eller fødderne ind i skjoldet på samme tid, uden at der er noget, der hænger udenfor. På denne måde bliver dåseskildpadden offer for sin egen appetit.

Pelikanen bliver ofte kaldt et omvandrende fiskenet på grund af en vældig pose under næbbet til at fan-

ge fisk i. Den har en mægtig appetit. Pelikanen dykker ned i en stime af fisk og skovler så mange som muligt ind i sin pose under næbbet. Det sker ofte, at den på grund af sin grådighed ikke giver sig tid til at spise den første fisk, den fanger, men i stedet for har travlt med at fylde flere fisk i sin propfyldte pose lige til der ikke kan være flere.

Giraffen er endnu et dyr med stor appetit. Dens lange hals er til stor hjælp, når den skal spise. Giraffen foretrækker, at gnaske de spæde blade i trætoppene i sig, som den let kan nå med sin lange hals og sin smidige tunge, der er 45 cm. lang! Den kan på samme tid få øje på en truende fare, mens den spiser.

Selv om blåhvalen er havets største dyr, så spiser den den mindste størrelse føde. Blåhvalens føde består af plankton, små planter og dyr, der bevæger sig i havet. Når blåhvalen er sulten, og det er den det meste af tiden, så åbner den bare sine enorme kæber og sier tonsvis af føde gennem sin mund, hvorefter vandet spyttes ud igen. På denne måde hjælper nogle af havets mindste planter og dyr med til at holde verdens største pattedyr i live.

LONNIE

Delia K. Shore

Det var primarys klinikdag.
Indianerdrengen Lonnie sad meget sky på en stol ved siden af sine forældre og lyttede til dr. Smoot, som sagde: „Jeg har godt nyt. Røntgenbillederne viser, at vi kan operere på Deres søns fødder."
Så vendte dr. Smoot sig mod drengen, som sad stille i den midlertidige klinik. „Min dreng," sagde han, idet han trøstende lagde sin hånd på drengens skulder."Vi vil gøre vores bedste for at rette . dine knogler ud, så du kan løbe og springe og gøre hvad du har lyst til."
Lonnie kiggede ned på sine forkrøblede fødder, idet han ubevidst forsøgte at gemme dem under klapstolen. Hans medtagne sko var ikke gamle, men hans slæbende fødder havde slidt hul i siden og på overlæderet, mens sålerne stadig var som nye. Lonnie sagde ikke noget. At kunne gå ligesom andre børn havde været hans drøm lige så længe, som han kunne huske.

Hvor han dog ønskede, at han kunne stoppe de tankeløse bemærkninger, han af og til måtte høre og slippe for de medlidende blikke fra voksne mennesker, der så ham bevæge sig fra ét sted til et andet.

Han kiggede tavst ned på gulvet og bed sig i læben tilsyneladende ignorerende den venlige læge, som talte til ham. Sindsbevægelsen var for stor til, at han kunne svare.

„Tror De, at operationen vil lykkes?" spurgte hans mor bekymret.

„Jeg ser ingen grund til, hvorfor den ikke skulle lykkes," forsikrede dr. Smoot hende. Jeg har set værre tilfælde end dette, hvor en operation forårsagede bemærkelsesværdige resultater."

Lonnie og hans forældre blev meget glade. Det var de første opmuntrende ord, som de havde hørt om deres søns tilstand i mange måneder. Det blev besluttet, at drengen skulle indlægges på primarybørnenes hospital inden jul.

„Du skal ikke være nervøs, min søn," sagde hans far trøstende, mens de kørte hjem fra klinikken. „Mor og jeg vil være hos dig der."

Det er nu alligevel frygtindgydende, tænkte Lonnie. Gad vide, hvordan en operationsstue ser ud.

„Tror du virkelig, at de kan ordne mine fødder, så jeg kan gå lige?" spurgte han med håb i stemmen.

„Se, min dreng, inden vi tager ind på hospitalet, vil jeg bede vore hjemmelærere om at hjælpe mig med at salve dig. Tror du, det vil give dig fred i sindet?"

Efter et øjebliks overvejelse svarede Lonnie tankefuldt: „Ja far, det ved jeg, det vil."

Resten af den lange vej hjem blev der ikke sagt noget. Lonnie lænede sit hoved op ad ruden og åndede på den, mens han lyttede til den behagelige lyd af dækkenes knirken og knasen på den glatte og snedækkede vej. De kendte lyde virkede trøstende og beroligende.

Mens lastvognen bumpede raskt af sted, begyndte Lonnie at dagdrømme. Når de salver mig, vil det være en god idé, hvis de vil bede vor himmelske Fader om at velsigne lægerne, at de kan gøre mig stærk, så jeg kan blive en basketball- eller fodboldstjerne.

Et pludseligt stød bragte Lonnie tilbage til nuet, og han smilede. Han undersøgte sine nedslidte sko, som han så ofte plejede at gøre.

Bare at kunne løbe uden at falde ville være et mirakel i sig selv, tænkte han ved sig selv. Længe havde han været tvunget til at balancere klodset på sine tæer, hvad der havde forårsaget en belastning af musklerne i benene. For at korrigere for de muskler, der på denne måde måtte overarbejde, havde han udviklet en mærkelig gangart. Ja, besluttede han sig, jeg vil være tilfreds med bare at kunne gå i første omgang.

Lonnie var underlig stille, da den dag kom, hvor far og hjemmelærerne salvede ham. De takkede vor himmelske Fader for Lonnies mulighed for at komme på hospitalet, hvor dygtige læger kunne udføre helbredende operationer. Så velsig-

nede de Lonnie, at han måtte have tro på, at alt ville ordne sig.
Drengen smilede bagefter og sagde sagte: „Tak. Nu er jeg ikke bange længere."
Lonnie følte fred efter velsignelsen og blev endda begejstret ved tanken om at skulle rejse til Salt Lake City med sine forældre.
Men, da det blev tid til at forlade sine brødre og søstre derhjemme i reservatet, kom der en mærkelig følelse op i ham. Jeg har hjemve, besluttede han, og jeg har ikke engang forladt vores gårdsplads!
Det sneede kraftigt på det meste af turen, men far var en god bilist, så de ankom sikkert til hospitalet sent den eftermiddag.
Elevatoren kørte dem op på 5. sal, der hvor Lonnies værelse var. Det var altsammen meget mærkeligt og fremmed, netop sådan som han havde forestillet sig, at det ville være.
Lonnie syntes at det var spændende, at sengen kunne bevæge sig op og ned ved at trykke på en kontakt. Oppe på væggen lige over for ham var der anbragt et fjernsyn, som drengen kunne tænde for fra sin seng bare ved at trykke på en knap.
Alt for hurtigt blev det tid for far og mor til at kysse ham farvel. „Vi kommer i morgen tidlig," lovede de, „hvis du får brug for os inden da, så bed sygeplejersken om at ringe på det telefonnummer, som vi efterlader."
Lonnie følte sig urolig og ensom, så inden længe stod han op af sengen og gik op og ned ad gangene. På alle væresler så han syge drenge og piger og venlige sygeplejersker, som hjalp de børn, som havde brug for dem.
Efter at en bakke med hans yndlingsmad var blevet bragt ind på hans værelse, spiste Lonnie og kiggede ene og forladt på fjernsynet.
I det samme gik hans dør op og ind trådte 2 smilende mænd.
„Davs Lonnie. Vi hørte, at du skal opereres i morgen, og vi tænkte, at vi ville besøge dig," sagde den første mand med en klukken i sin ru, men dog milde stemme. „Jeg er bror Kimball og dette er min kammerat, bror Wells."
Lonnie skubbede sin bakke væk og slukkede for fjernsynet.
„Vi ved, at din far har præstedømmet, og at han sandsynligvis allerede har salvet dig," sagde bror Wells, „men vi tænkte, at du godt kunne tænke dig at have lidt selskab denne aften."
Mændene var så flinke, at Lonnie begyndte at slappe af. De fortalte ham om det dejlige lamanitiske folk, og en følelse af fred og glæde i værelset gav drengen tilstrækkelig mod til forsagt at forklare. „Tak fordi I kom og så til mig. Jeg har aldrig før været væk fra min familie. Før I går, vil I så give mig en velsignelse?" „Jamen, selvfølgelig, vi vil med glæde give dig en velsignelse," sagde bror Kimball
Bror Wells og bror Kimballl lagde deres hænder på Lonnies mørke pjuskhårede hoved og gav ham en vidunderlig velsignelse. Derefter skrev de deres navne i en særlig bog,

som bliver givet til alle børn, der er patienter på hospitalet.

Lonnie sov fredeligt, og han sov stadig, da hans forældre kom næste morgen. Idet han vendte sig om og så sin mor smilende til ham, gav han hende bogen fra bordet ved siden af ham. „Jeg havde nogle særlige besøgende i går aftes," sagde han.

„Det havde du så sandelig. Du havde besøg af en Herrens apostel!" udbrød hans mor, idet hun læste underskrifterne. Hun gav autografbogen til far.

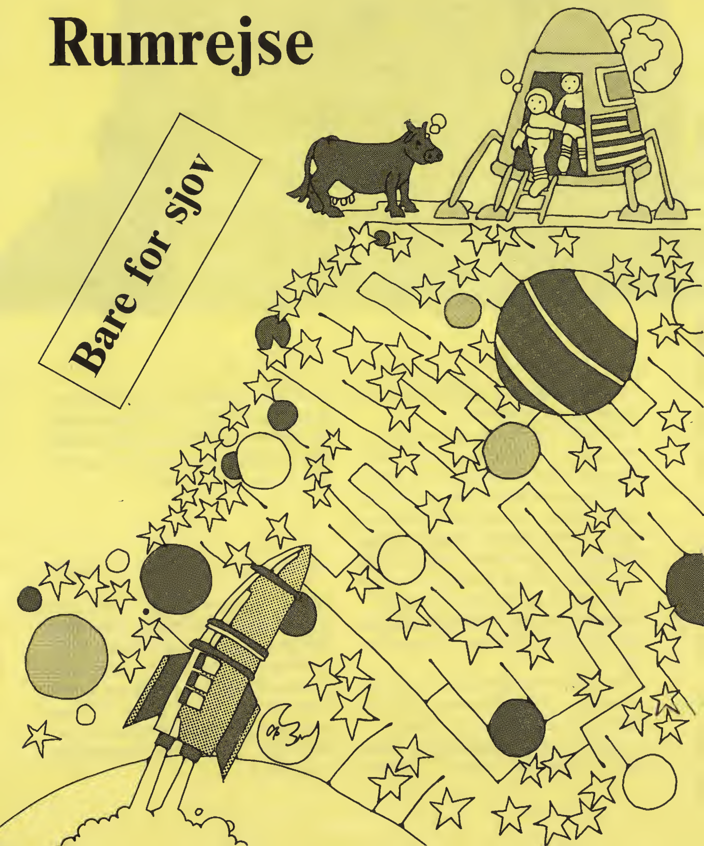
„Det havde du rigtignok," tilsluttede far sig. „Ældste Spencer W. Kimball og ældste Robert E. Wells!"

Lonnie satte sig langsomt op i sengen. „Ih, er det rigtigt?" udbrød han. Derpå lagde han sig roligt tilbage og sagde blidt: „En Herrens apostel, der sad ved min seng og fortalte mig historier. Så er det ikke mærkeligt, at jeg sov så godt!"

(Ældste Spencer W. Kimball blev kirkens præsident den 30. december 1973, kort tid efter dette besøg. Ældste Robert E. Wells blev opretholdt som medlem af De halvfjerds første Kvorum den 29. september 1976 og er nu områdetilsynsførende for kirken i Chile, Argentina, Uruguay og Paraguay.)

Følg labyrinten forbi planeten Mars, gennem asteroidebæltet, en ringformet samling af små planeter og luftarter, der hvirvler omkring solen. Før nu rumskibet omkring Jupiter for at observere den største planet i vort solsystem og vend derefter tilbage til jorden.

Rumrejse

Celestialt ægteskab

2. del

Bruce McConkie

Alt hvad vi gør i kirken er forbundet med og knyttet til den evige ægteskabspagt, som Gud har bestemt. Alt, hvad vi gør fra det øjeblik, vi blever ansvarlige, alle vore oplevelser og alle de råd og den vejledning, vi modtager og op til den tid, hvor vi bliver gift, er beregnet på, og har til hensigt at berede os til at gå ind i et betinget ægteskabsarrangement, et som virkelig bliver evigt, hvis vi forbliver i den pagt, der sluttes i forbindelse med denne ægteskabelige orden, hvori vi er indgået og som er beregnet for og har til hensigt at opmuntre os til at holde den pagt, der indgås på hellige steder. Det er kort sagt det almindelige begreb, hvorunder vi opererer.

Lad mig nu læse fra åbenbaringen vedrørende ægteskab om det almindelige begreb, der styrer ægteskabet og alt andet. Jeg læser fra Lære og Pagter:

„Alle, der ønsker en velsignelse af mine hænder, må overholde den lov, som blev givet for denne velsignelse, samt de vilkår, som blev bestemt, før verden grundlagdes." (L&P. 132:5)

Det er det grundlæggende, styrende, alt overvejende princip, der styrer alle menneskenes handlinger i alle tidsaldre. Ingen får nogen sinde noget for intet. Vi har som en gratis gave modtaget opstandelsens kendsgerning, men på en måde er selv den ikke gratis, idet vi levede fortjenstfuldt og retskaffent i den førjordiske tilværelse og gjorde os fortjent til retten til at undergå denne jordiske prøve og den opstandelse, der følger efter den. I det bredeste og mest evigtgyldige perspektiv, som findes, får ingen nogen sinde noget for intet; og således efterlever vi loven, og vi får velsignelsen.

Og efter at dette er sagt, siger Herren: „Hvad den nye og evige pagt angår, da blev den indstiftet for min herligheds fylde, og den, der modtager en fylde deraf, må og skal overholde loven, ellers vil han blive fordømt, siger Gud Herren." (L&P. 132:6)

„Den nye og evige pagt" er evangeliets fylde, og evangeliet er den frelsespagt, som Herren slutter med mennesker. Den er ny, fordi den er blevet åbenbaret påny i vor tid; den er evig, fordi den altid har tilhørt trofaste folk, ikke blot på denne jord men på alle de planeter, som bebos af vor Faders børn. Det næste vers, nummer 7, er en en—sætnings opsummering af hele evangeliets lov. Af nødvendighed er den skrevet i et juridisk sprog, fordi den skitserer de betingelser og forhold, der er involveret; og naturligvis er det Herren, der taler:

„Og sandelig siger jeg dig, at denne lovs vilkår er følgende: (dette gælder den lovs betingelser, som styrer hele området åbenbaret religion, men vi vil anvende den specielt over for vores særlige ansvar, det vil sige ægteskab) Alle pagter, forpligtelser, eder, løfter, handlinger, forbindelser, foreninger og forhåbninger, som ikke stiftes, indgås og besegles ved forjættelsens Helligånd og både besegles for tid og al evighed af ham, som er salvet dertil og tillige på det allerhelligste gennem åbenbaring og befaling ved min salvedes formidling, som jeg har udvalgt på jorden til at besidde denne myndighed - - og jeg har udkåret min tjener Joseph til at indehave denne myndighed i de sidste dage, og der findes aldrig mere end een på samme tid på jorden, som har fået denne myndighed og dette præstedømmes nøgler - - har ingen gyldighed, magt eller bindende kraft i eller efter opstandelsen fra de døde; thi alle forbindelser, der ikke er indgået i dette øjemed, slutter, når menneskene dør." (L&P. 132:7)

„Den nye og evige pagt" er evangeliets fylde, og evangeliet er den frelsespagt, som Herren slutter med mennesker. Den er ny, fordi den er blevet åbenbaret påny i vor tid; den er evig, fordi den altid har tilhørt trofaste folk, ikke blot på denne jord men på alle de planeter som bebos af vor Faders børn.

Ældste Bruce McConkie

Men hvad er så involveret? Som jordiske mennesker har vi magt til mellem os at træffe alle de arrangementer, som vi vælger at træffe og som er legale i det samfund, hvori vi lever, og de vil binde os, så længe vi indvilliger i at være bundet, lige til døden tager os. Men vi har ikke magt som jordiske mennesker til at binde os efter døden. Hverken I eller jeg kan indgå en kontrakt om at gøre noget i den sfære, som ligger forude. Gud har givet os vores handlefrihed her og nu som hørende til dødeligheden.

Vi er dødelige; dette er en tidsbunden sfære. Og hvis vi skal gøre noget som helst her og nu, som bygger bro over dødens kløft, alt hvad der vedvarer i åndeverdenen, alt hvad der forbliver med os i opstandelsen, må vi gøre det ved en magt, der er ud over menneskets

magt - - det må være Guds kraft. Mennesket er dødeligt, og dets gerninger er begrænset til dødeligheden; Gud er evig, og hans gerninger er uden ende.

Herren overdrog Peter nøglerne til Guds rige, så han havde magt til at binde på jorden og besegle for evigt i himlene, og derpå videregav han den til Jakob og

Johannes og senere til alle de Tolv i gamle dage, så de alle havde den samme magt og kraft, og i vor egen tid har han gengivet det, som han havde i sin tid. Han har kaldet apostle og profeter og givet dem Guds riges nøgler, og de har endnu engang magt til at binde på jorden og få det beseglet for evigt i himlene. Han sendte Elijah for at han kunne bringe den beseglende kraft; han sendte Elias for at overdrage Abrahams evangelium til Joseph Smith og Oliver Cowdery og for at give det løfte, at i dem og i deres sæd ville alle generationer derefter blive velsignet.

Elijah og Elias kom, og handlede med den Almægtiges kraft og myndighed og gav endnu engang deres nøgler, magt, privilegier og rettigheder til dødelige mennesker på jorden - - lovet være Gud for noget så vidunderligt! Endnu engang er der på jorden folk, som kan binde på jorden og få det beseglet i himlene. Vi har magt til at udføre en vielse, og vi kan gøre det, så den mand og den kvinde bliver mand og hustru her og nu og - - hvis de holder denne pagt - - vil de forblive mand og hustru i åndeverdenen og vil komme frem i herlighed og herredømme i opstandelsen som ægtemand og hustru med evigt liv. Og det virker på den måde, fordi Herren den Almægtige i denne kirke, og kun i denne kirke, har givet den beseglende kraft. Det er vores mulighed; det ligger inden for vores muligheder at nå så vidt.

I denne éne sætnings opsummering, som jeg udtrykte det, af hele loven for det fuldstændige evangelium, læser vi om tre fornødenheder. Hvis for eksempel et menneske skal modtage en dåb, der er evigtgyldig, må han først finde den rigtige dåb; for det andet finde en legal administrator til at udføre denne ordinanse for ham; og for det tredie få denne ordinanse beseglet ved Helligåndens kraft, i hvilket tilfælde dåben vil give den, der har omvendt sig, adgang til en celestial himmel i de kommende riger. Dette at blive beseglet ved forjættelsens Helligånd gælder for enhver ordinanse og enhver pagt og alt, hvad der findes i kirken. Tal ikke om ægteskab og forjættelsens Helligånd, medmindre og før I forstår det begreb og det princip og dets universelle anvendelse.

En af vore åbenbaringer taler om „Forjættelsens Helligånd, som Faderen udgyder over alle dem, der er retskafne og sanddru" (L&P. 76:53) hvilket betyder, at enhver, der vandrer retskaffent og gør sit bedste, overvinder verden, hæver sig op over kødelighed og vandrer på retskafne stier, vil få sine handlinger og gerninger beseglet og godkendt af Helligånden. Han vil, som Paulus ville have udtrykt det, være „retfærdiggjort . . . ved Ånden". (Se 1. Kor. 6:11) Hvis

en mand derfor ønsker at blive gift og ønsker, at det ægteskab skal vare en uge eller tre uger eller tre måneder eller så længe vor tids verden foreskriver, eller endog „indtil døden jer skiller", kan han blive gift ved menneskers kraft, inden for de rammer og begrænsninger, der er sat derfor; han har det valg formedelst den handlefrihed, som Herren har givet ham. Men hvis han ønsker en hustru, der skal være hans i de kommende evigheder, må han hellere finde det menneske, som har magt til at binde på jorden og besegle i himlen.

For at få et ordentligt ægteskab må man gøre dette: for det første, lede omhyggeligt efter og opsøge celestialt ægteskab - - finde den rette ordinanse; for det andet, søge en legal administrator, en, som har den beseglende magt - - og den magt udøves kun i de templer, som Herren har bygget ved hjælp af tiende og offerydelser fra sit folk i vor tid; og for det tredie, leve sådan i retskaffenhed, oprigtighed, ærlighed, dyd og moral, at du er berettiget til at have Guds Helligånd til at stadfæste, besegle, retfærdiggøre og godkende det, hvorved ægteskabet vil blive beseglet ved forjættelsens Helligånd og være bindende for tid og evighed.

Derfor slider og slæber og arbejder vi sidste dages hellige for at blive værdige til at få en anbefaling til at komme ind i templet, for Ånden vil ikke opholde sig i urene tabernakler. Vi slider og slæber og arbejder for at rengøre vore tabernakler, at blive rensede, forædlede og kultiverede for at få Ånden som ledsager; og når vi nå dertil, giver vores biskop og stavspræsident os en „anbefaling" til at rejse til templet. Vi tager dertil og indgår hellige og alvorlige pagter, og når vi har gjort det, slider og slæber og arbejder vi af al magt for at fortsætte i Åndens lys, så den pagt, vi har indgået, ikke skal brydes. Hvis vi gør det, er vi forsikret om evigt liv. Vi behøver ikke at ryste og frygte; vi behøver ikke at være ængstelige eller bekymrede, hvis vi slider og slæber og arbejder, så godt vi formår. Selv om vi ikke bliver fuldkomne, selv om vi ikke overvinder alt, så vil vort ægteskab, hvis vore hjerter er rigtigt indstillede, og vi sætter kursen mod evigt liv på den måde, jeg har antydet, fortsætte i de kommende riger. Vi vil komme ind i Guds paradis, og vi vil være ægtemand og hustru. Vi vil komme frem i opstandelsen, og vi vil være ægtemand og hustru.

Enhver, som kommer frem i opstandel-

„Jeg lærer dem korrekte principper, og så styrer de sig selv."

Profeten Joseph Smith

sen som ægteviede, har en absolut garanti for evigt liv, men vil ikke være ejer af eller arving til alle ting - - der må en hel del fremskridt og fremgang til efter graven og efter opstandelsen. Men han vil være på rette kurs, hvor han vil for fortsætte i opskolings- og forberedelsesprocessen, indtil han til sidst kender alle ting og bliver ligesom Gud vor himmelske Fader, hvilket betyder at han bliver arving til evigt liv.

På en måde kan det siges, at vi, her og nu, har „prøve—familier", selv om vi er blevet gift i templet, fordi vort ægteskab er betinget. Det afhænger af vores efterfølgende overholdelse af de love, de betingelser, de klausuler, der hører til den pagt, som vi har indgået. Og når jeg således bliver gift i templet, er jeg sat i en situation, hvor jeg kan slide og slæbe og lære at elske min kone med den fuldkommenhed, der må findes, hvis jeg skal have en fylde af den herlighed, der hører til den pagt i evigheden, og det sætter hende i en stilling, hvor hun kan lære at elske mig på samme måde. Det sætter os begge i en situation, hvor vi kan opdrage vore børn i lys og sandhed og oplære og berede dem til at blive medlemmer af en evig familieenhed, og det sætter os i en situation som børn af vore forældre, hvor vi kan ære vore forældre og gøre det, der er nødvendigt for at få disse evige bånd til at nå fra den ene generation til den næste og den næste igen. Til sidst vil der være en storslået patriarkalsk kæde af ophøjede væsener fra Adam til det sidste menneske med eventuelle udeladte led, bestående af dem, der ikke er kvalificerede og værdige til at arve, eje og modtage den udpegede linie.

Jeg taler nu til mennesker, som har mulighed for at efterleve loven. Enhver, som har den mulighed, er forpligtet til at gøre det; det er obligatorisk. Jeg er fuldstændig klar over, at der er mennesker, som ikke har mulighed for det, men som ville have efterlevet loven hvis muligheden havde været der, og disse mennesker vil blive bedømt under en nådig Guds forsyn og barmhjertighed i henhold til deres hjerters hensigter og ønsker. Det er princippet for frelse og ophøjelse for de døde.

Jeg har kun talt i almindelige vendinger; jeg har bevidst ikke været specifik. Jeg har haft til hensigt at fremsætte sande principper, sådan som profeten antydede det i sin udtalelse: „Jeg lærer dem korrekte principper, og så styrer de sig selv." Jeg har ønsket og haft til hensigt at fremsætte det almindelige begreb, der er involveret, i det håb, at enhver af os, med dette for øje, vil beslutte for sig selv og sætte den kurs, vi som enkeltpersoner må følge for at opnå de tilsigtede belønninger.

Jeg tror, at det ædleste begreb, der kan optage hjerte, er den kendsgerning, at familieenheden fortsætter ind i evigheden. Jeg tror ikke, at nogen kan forestille sig et mere storslået begreb end det - - der selvfølgelig bygger på grundlag af Herren Jesu forsonende offer. Celestialt ægteskab er det, som åbner døren til evigt liv i vor Faders rige. Hvis vi kan klare de prøvemæssige oplevelser, der hersker og eksisterer i familieenheden, så vil Herren sige til os en dag ude i fremtiden: „Vel, du gode og tro tjener, . . . gå ind til din herres glæde." (Matt. 25:21)

Det, vi her taler om, er noget virkeligt. Det er det herlige, det vidunderlige og det skønne i alt det, der er forbundet med denne åbenbarede religion, som vi har - - det er sandt. Der findes ikke nogen mere vidunderlig kendsgerning forbundet med vor åbenbarede religion end den enkle kendsgerning, at det er sandt, og fordi det er sandt, er de lærdomme, vi forkynder, sande; og fordi disse lærdomme er sande, vil de give os fred og glæde og lykke i dette liv. De vil sætte os i

stand til at afkaste verdens slid og slæb, søle, ondskab og ugudelighed; de vil give os kræfter til at påtage os Kristus og den rene religions skønhed og at blive Helligåndens nye skabninger. Det er noget utroligt vidunderligt at tilhøre en religion, der er sand, og som er bygget på evig sandheds klippegrundlag.

Jeg håber, når jeg bærer vidnesbyrd for jer om sandheden i og guddommeligheden af dette værk, at mine ord ganske enkelt afspejler de tanker, der er i jeres hjerter. Jeg ved lige så sikkert, som alt andet i denne verden, at Gud har talt i vor tid, at Jesus er Herren, at han har udarbejdet det absolutte og evige sonoffer. At Herren har oprettet sit rige for sidste gang blandt menneskene, at Spencer W. Kimball i dette øjeblik er den Almægtiges profet og åbenbarer og talerør, og at denne kirke, svag og kæmpende og ydmyg, som den er nu, vil gå fremad og vokse og udvikles, indtil kundskaben om Gud dækker jorden som vandene dækker havet. Vort mål er at opfylde jorden, fordi vi bygger på den evige sandheds klippegrundlag.

For de sidste dages hellige, der blev uddrevet fra det nordlige Missouri, var året 1839 en tid, der indvarslede noget nyt. Massakren ved Haun's Mill den foregående oktober ville ikke så snart være glemt. Heller ikke den grusomme behandling af andre hellige og tabet af hjem og ejendom, der øjensynligt blev godkendt ved guvernørens ordre om uddrivelse. Udvandringen over Mississippifloden ind i Illinois den vinter begyndte en ny periode i kirkens historie. Profeten Joseph Smith skulle opnå højdepunktet i sin offentlige karriere, men Nauvooårene ville kulminere i tragedie.

EN SYVMANDS KOMITE, der skulle finde et nyt sted hvor de hellige kunne slå sig ned, blev udpeget i januar og ledede udvandringen fra Far West i staten Missouri. Nogle få af udvadrerne tog med flodbåde ad Missourifloden til St. Louis, men de fleste rejste de 150 miles (240 km.) mod øst

Indsamlingen til NAUVOO 1839-45

Glen M. Leonard

til statsgrænsen i kompagnier med vogne, tohjulede trækvogne eller til fods. Typisk var måske Levi Hancocks familie. De byggede en hestetrukken trækvogn, fyldte den med korn og påbegyndte rejsen fra Far West i dyb sne med kun en smule tøj, ingen tæpper eller husholdningsartikler. De spiste ristet korn, elmetræsbark og urter, sov under åben himmel, men nåede dog frem til floden og satte over den en tidligt januarmorgen, før isen brød op. Som mange andre af de hellige, slog familien Hancock sig ned i landsbyen Quincy. Her havde sympatiserende borgere dannet en modtagelseskomité, der sørgede for hjælpe-forordninger.

Men de hellige kunne ikke blive i Quincy, og nogle spekulerede på, om de overhovedet skulle forsøge at blive sammen i et fælles samfund. Brigham Young foreslog, at de kunne bosætte sig kompagi for kompagni og Joseph Smith skrev fra Liberty fængslet for at råde de hellige til at finde passende tilflugtssteder; så der blev nedsat en komité til at vælge et centralt sted for de hellige at bosætte sig. De valgte et sted, der hed Commerce, på bredden af Mississippifloden og da profeten sluttede sig til de hellige det forår, navngav han det Nauvoo. På den anden side af floden, i Lee amt i staten Iowa, blev der også købt land, og de hellige grundlagde en beboelse, som de kaldte Sarahemla.

Nauvoo var sumpet og usund. Så snart de hellige begyndte at bosætte sig dér, ramtes de af malaria. „Det var en tid med megen sygdom", sagde Wilford Woodruff. „Joseph havde overladt sit hjem i Commerce til de syge og havde opsat et telt i haven og boede selv deri." I denne lidelses-periode påkaldte profeten præstedømmets kraft og gik ud blandt de syge på begge sider af floden og helbredte mange.

Den næste sommer øgedes epidemien, og mange døde. I 1841 holdt Sidney Rigdon „en almen begravelsesprædiken" for de afdøde, mens arbejdere i hast afvandede sumpene i forsøg på at bekæmpe den frygtede sygdom.

Til Nauvoo kom i 1840 de første af en ny slags sidste dages hellige immigranter. Den 6. juni forlod 40 engelske hellige Liverpool. De var de første SDH medlemmer fra Europa og de første af henved 5.000 britiske mormoner, der i Nauvoo-perioden sejlede til Amerika.

Indvandringen af nye medlemmer fra England var først og fremmest resultatet af en særlig mission af De tolvs Råd, som ved en åbenbaring i juli

---

Tempelbegavelser begyndte i det næsten færdige Nauvootempel den 11. december 1845. Dette hellige arbejde fortsattes uafbrudt indtil mere end 5000 medlemmer havde deltaget i ceremonierne før udvandringen tidligt i 1846.

1838 var blevet kaldet til at forkynde evangeliet i Europa. Otte af apostlene, ældsterne Brigham Young, Heber C. Kimball, Parley P. Pratt, Orson Pratt, John E. Page, John Taylor, Wilford Woodruff og George A. Smith rejste på deres mission den følgende sommer. Nogle var alvorligt syge, og alle forlod deres familie i fortvivlende forhold, lydhøre over for Herrens kaldelse.

De første i England var ældsterne John Taylor og Wilford Woodruff, som landede i Liverpool den 11. januar 1840. De begyndte straks deres arbejde, og ældste Woodruff blev én af de mest virksomme ældster i kirkens historie. Han prædikede først i Staffordshire Potteries med medlemmer blandt disses venner. Et medlem, der især var hjælpsom mod ældste Woodruff var John Benbow, en driftig landmand fra Herefordshire, som havde sluttet sig til De forenede Brødre i sin søgen efter det gamle evangelium. Tidligt i marts måned skrev ældste Woodruff i sin dagbog: „Herren tilrådede mig at drage mod syd." Straks drog han og hans vært til John Benbows hjem, hvor evangeliet blev forkyndt først til familien og derpå til hundreder af villige tilhørere. I det område alene døbte ældste Woodruff 138 nyomvendte i løbet af en måned.

Andre missionærer havde lignende succes. Medlemstallet for de britiske øer steg fra omkring 1500 i januar 1840 til 5.814, da apostlene vendte tilbage til USA 15 måneder senere. Foruden at forkynde evangeliet udgav De tolv Mormons Bog, en salmebog og grundlagde et månedsskrift, *The Latter-day Saint's Millennial Star,* der betjente de britiske hellige i 130 år.

En vigtig aktivitet for apostlene i England var deres beslutning om at fremme udvandringen. De satte det hele i system, og opfordrede de mere velhavende til at hjælpe de trængende. Fra dets begyndelse i 1840 og indtil indsamlingen blev afløst af rådgivning om at blive og opbygge kirken i deres fædreland, rejste et anslået antal på 51.000 hellige, inkluderende omkring 38.000 fra England, over Atlanterhavet til kirkens hovedkvarter.

Missioneringen centreredes under Nauvooperioden i Storbritanien, det sydøstlige Canada og USA. Men de første skridt ind i andre dele af verden blev også taget i denne periode med de første besøg i Australien, Indien, Jamaica, Sydamerika og Tyskland. Arbejdet disse steder var meget begrænset og resulterede i spredte omvendelser. En mere gennemført indsats måtte vente til en senere generation.

En af de oftest omtalte særlige missioner var Orson Hyde's kaldelse ved april generalkonferencen i 1840 til at indvie Palæstina til indsamling af jøderne. En søndag morgen, den 24. oktober 1841 opsendte ældste Hyde en indvielsesbøn i Jerusalem, hvori han bad Herren styre det golde land som et indsamlingssted for jøderne. Bønnen forudså også genopbygningen af Jerusalem, skabelsen af en jødisk stat og opførelsen af et tempel.

De engelske hellige, som ankom til det uudviklede område i Illinois, fandt et land med rige, økonomiske muligheder. At udnytte mulighederne ville kræve hårdt arbejde, og mange emigranter stod over for afsavn og sygdom. Skønt andre sidste dages hellige samfund voksede op andre steder i Hancock amtet og i nabo-regionerne i Illinois og på den anden side af

floden i staten Iowa, var Nauvoo det centrale indsamlingssted.
Joseph Smith ansøgte om og opnåede rettigheder for de hellige til at oprette et bystyre for Nauvoo, samt tilladelse til at oprette et universitet, og endnu en til at oprette en by-Byens styre var af samme form som lignende samfund andre steder i Illinois. I februar 1841 blev handel, men køb og salg af landjord og byggegrunde, samt opførelse af huse og småværksteder var Nauvoos vigtigste udkomme. Byen havde sine egne savmøller og teglværker og værksteder for tømrere, snedkere og andre håndværkere. Efter 1842 blev mange af de første bjælkehytter erstattet med fine murstenshuse, som endnu står der som vidnesbyrd om de

Daguerreotype af Nauvootemplet.

John C. Bennett, en tidligere officer i Illinois og nyligt omvendt til kirken, valgt som den første borgmester. Med Bennetts hjælp havde de hellige fået bevilget tilladelserne og han hjalp også med at gøre Nauvoo Legionen til en aktiv organisation med 3.000 medlemmer. Dens formål var selvforsvar og et udtryk for mormonernes loyalitet over for stat og nation. Byen Nauvoos universitet med Bennett som rektor, fik aldrig sine egne bygninger, men der holdtes dog klasser i Nauvoo med Orson Pratt, Orson Spencer og Sidney Rigdon som lærere. Universitetet kontollerede også byens grundskoler.
Nauvoo blev en driftig by på 10.000 indbyggere og dermed større end Chicago. Meget af den økonomiske fremgang i Nauvoo afhang af opbygning handel og landbrug. Indbyggerne håbede på udvikling af industri og sidste dages hellige forpligtelse til at yde det bedste.
Af særlig betydning for kirken var udviklingen i Nauvoo af kirkens organisation og lærdomme. Efterhånden som nybygderne voksede i området omkring Nauvoo, blev stave oprettet til varetagelse af det timelige og åndelige behov hos medlemmerne. I Nauvoo opstod de første opdelinger af staven, kaldet ward. Det var praktiske opdelinger, som gjorde det muligt for biskopperne i kirken at administrere økonomi og velfærdsforhold, men wardsopdelingen blev ikke en fuldt gennemført enhed i kirken før sidst i 1840 erne, efter udvandringen til Utah.
Vigtig i den kirkelige styrelse var også Joseph Smiths bekendtgørelse af 16. august 1841, hvori han gav De tolvs Råd administrativt ansvar for de kirkelige affærer inden for stavene.

Før det tidspunkt havde De tolv kun jurisdiktion i missionerne, men „tiden var kommet," sagde profeten, „da De tolv skulle kaldes til at indtage deres plads næst efter Det øverste Præsidentskab". (*HC* 4:403) I deres udvidede rolle hjalp De tolv med nye emigranters kolonisering ved Nauvoo, blev vejledere ved kirkelige og civile aktiviteter, hjalp med udstedelse af missionær-kaldelser, startede udgivelsen af *Times and Seasons* (i Nauvoo i 1839), og deltog i den kirkelige beslutnings-proces.

Meget af det religiøse liv i Nauvoo centreredes om gudstjenester søndag morgen. Når vejret tillod det, samledes de hellige på bakkerne neden for tempelpladsen om søndagen klokken 10 til et udendørs møde med prædiken. Joseph Smith var ofte hovedtaler. I disse og andre møder forklarede profeten skrifterne og introducerede mange vigtige religiøse lærdomme. Han talte om Guddommens natur, menneskets evige natur og forholdet mellem Gud og menneske. Alt dette var en del af lærdommen om frelse for de døde, som profeten forklarede de hellige for første gang.

Dåb for de døde blev udført i Mississippifloden fra september 1840 og fortsattes i mere end et år, da et dåbsbassin i kælderen under Nauvoo templet færdiggjordes og indviedes i november 1841. Andre tempelordinanser, begavelsen og evige vielser, blev i begrænset omfang udført i et særligt værelse på første sal i hans forretningsbygning af røde mursten. Begavelsen blev først udført i maj 1842 til en lille gruppe samt til andre før profetens død. De hellige gav villigt af deres midler og tid til færdiggørelsen af templet, så alle, der var værdige, kunne få del i disse velsignelser. Tempel-begavelser begyndte i det næsten færdige Nauvoo tempel den 11. december 1845. Dette hellige arbejde fortsattes uafbrudt indtil mere end 5.000 medlemmer havde deltaget i ceremonierne før udvandringen tidligt i 1846.

Åbenbaringen om ægteskab, der var modtaget tidligere men først blev nedskrevet af profeten den 12. juli 1843, indebar princippet om besegling gennem præstedømmets myndighed. Den samme åbenbaring forklarede omstændighederne, hvorunder polygamisk ægteskab ville kunne tillades under præstedømmets ledelse. På grund af dette princips kontroversielle natur forkyndte profeten det til at begynde med til nogle få af sine nærmeste medarbejdere. Historiske vidnesbyrd lader forstå, at han forstod dette princip så tidligt som i 1831, mens han arbejdede på den inspirerede udgave af Bibelen i Kirtland.

Da De tolv vendte tilbage fra England, fik de forkyndt denne lærdom. Alle havde vanskeligt ved at acceptere den, men en række af dem fik flere hustruer beseglet til sig i Nauvoo. Systemet forblev hemmeligt indtil 1852, da Orson Pratt holdt den første offentlige tale om emnet og gav den første forklaring til verden om denne del af det hellige princip i evigt ægteskab. Polygamisk ægteskab fortsatte i kirken, indtil præsident Wilford Woodruff udstedte sit inspirerede manifest, der afsluttede denne praksis i 1890. (Se herom i Stjernen for december 1978.)

Især apostater søgte at nedvurdere kirken p.g.a. flerkoneriet, da rygterne om det cirkulerede i Nauvoo. De hævdede, at kirkens ledere levede i hor, hvilket Joseph Smith med rette benægtede. I virkeligheden løftede

kirkens forkyndelse kvindens plads op over, hvad hun var vant til i samfundet i det nittende århundrede. Mænd og kvinder i kirken accepterede kun flerkoneriet, fordi de var overbeviste om, at det var et religiøst princip, der var godkendt af Himlen, et princip, der styrkede de sidste dages hellige insistering på en høj moralsk tilværelse for alle medlemmer.

Kvinderne i kirken opmuntredes til at rette samfundets moral og styrke dets dyder. Det var i virkeligheden den særlige opgave, profeten Joseph Smith gav dem, da han organiserede hjælpeforeningen i Nauvoo den 17. marts 1842. Han tilrådede også søstrene at „provokere brødrene til gode gerninger ved at sørge for de fattige og søge efter muligheder for barmhjertighed ved at sørge for deres fornødenheder." (Referat fra 17. marts 1842) Hjælpe-foreningen med Emma Smith som præsidentinde påtog sig først at afhjælpe det behov, som havde tilskyndet til oprettelsen af foreningen, nemlig at sy skjorter til dem, der arbejdede på templet. Foreningen indskrev mere end 1300 medlemmer i Nauvoo til at hjælpe med i dette uselviske arbejde. Foreningen kom sammen regelmæssigt indtil 1844 og blomstrede op påny i Saltsødalen med en fornyet forpligtelse til at hjælpe dem, der var i nød og til at hjælpe kvinder med at dygtiggøre sig i deres forskellige roller i samfundet.

Mens den religiøse og økonomiske udvikling i Nauvoo gav de hellige håb for fremtiden, øgede politiske begivenheder snart deres venlige omgang med andre i det vestlige Illinois. Joseph Smith og andre ledende kirkemedlemmer deltog aktivt i den lokale politik. Det gjorde de for at beskytte de sidste dages helliges interesser og, om muligt, forebygge juridiske vanskeligheder, som dem i Missouri. Omkring 1842 dominerede mormonerne fra Nauvoo hele Hancock amt, og de sidste dages hellige havde en stadig større indflydelse på lokalpolitiken i det nærliggende Adams amt. Denne politiske styrke fik de oprindelige beboere til at frygte for deres egne politiske rettigheder. På den måde valgene foregik, var de hellige ofte tungen på vægtskålen, når kampen stod mellem demokrater og republikanere. For at forhindre sådanne muligheder dannede en lille men indflydelsesrig gruppe af ikke-mormoner en antimormon organisation, der skulle arbejde med mormon støttede kandidater. Thomas Sharps *Warsaw Signal* offentliggjorde antimormonernes synspunkter. Da demokraterne fik kontrol over staten Illinois' lovgivende forsamling ved hjælp af mormonernes støtte, nægtede republikanerne at erkende deres nederlag. Og da William Smith, profetens bror i 1842 slog Sharp i et valg til Repræsentanternes Hus i Illinois, skreg Sharps fjendtlige lederartikler om udryddelse eller uddrivelse af mormonerne fra staten Illinois.

Samtidig prøvede Missouris myndigheder at få Joseph Smith og fem andre udvist som værende flygtede fra retfærdigheden, en fornyelse af gamle beskyldninger, der var fremsat mod Joseph Smith, da han boede i Far West. Og da nogen forsøgte et attentat mod guvernøren i Missouri, Lilburn W. Boggs, i maj 1842, blev Joseph Smith beskyldt for at være medskyldig. Ja, en Illinois avis hævdede, at profeten havde forudsagt attentatet et år tidligere, men Joseph Smith nægtede øjeblikkeligt ethvert ansvar for forbrydelsen.

Arbejdende imod profeten i alle disse forsøg på at tilsmudse ham var John C. Bennett, Nauvoos første borgmester, universitetsrektor og generalmajor for Nauvoo-legionen. I maj 1842 fik Joseph Smith at vide, at Bennett havde planlagt at lade profeten dræbe under én af legionens parademanøvrer. Livvagten forhindrede sammensværgelsen, og ti dage senere trak Bennett sig tilbage som borgmester. I løbet af de følgende måneder tilstod Bennett, at han havde været involveret i umoralsk vandel og blev udelukket af kirken. Han forlod Nauvoo og begyndte at publicere „afslørende beretninger". Han beskyldte mormonledere for at have truet ham på livet, at have bedraget borgere ved salg af ejendomme og for umoralitet og politiske intriger. Disse skandaløse beretninger bragte megen ufavorabel omtale og reaktioner hos befolkningen. Kirkens ledere offentliggjorde en udførlig redegørelse for begivenhederne og sendte særlige missionærer ind i de omkring-liggende kolonier for at rette misforståelserne.

Solsten fra Nauvootemplet, én af de få tiloversblevne tempelsten efter det blev ødelagt ved brand i 1848 og jævnet med jorden ved en tornado i 1850.

Trussel fulgte på trussel, og hele tiden søgte profeten måder at beskytte sig selv og de hellige. Det var på det tidspunkt, at Joseph Smith overvejede en udvidelse af indsamlingssteder og en udbygning af emigrationen til De forenede Stater. I 1842 regnede han alvorligt med, at Rocky Mountains skulle blive et tilflugtssted. Og i august 1843 sendte han da også et lille ekspeditionskorps ud for at undersøge egnene i det vestlige Iowa territorium. Næste februar lagde han planer for en ekspedition af frivillige til Californien og overvejede et forslag til mormon-kolonisering af det sydvestlige Texas.

Til at studere Texasplanen organiserede han „en kommunal afdeling af riget", kendt som Det almindelige Råd, eller „Council of Fifty" Det var en verdslig komité på omkring 50 medlemmer, beregnet på at skulle aflaste Det øverste Præsidentskab og De tolv for mange timelige pligter, til at arbejde sammen med kongressen for at sikre mormonerne deres civile rettigheder, og til at finde egnede steder for kolonisering. De halvtreds' Råd stod bag opstillin-

gen af Joseph Smith som kandidat til De forenede Staters præsidentembede i 1844, og de stod også for hans valgkampagne. Han offentliggjorde sit program, der sammenfattede populære ideer fra begge de nationale partier. Profeten håbede at kunne tilbyde de amerikanske vælgere et præsidentskab, der var hævet over politik, og han redegjorde for sine synspunkter i en brochure med titlen: *Betragtninger over De forenede Staters regerings beføjelser og politik,* skrevet med hjælp af William W. Phelps.

Skønt Joseph Smith stillede op som almindelig borger og ikke var opstillet af kirken, arbejdede det kirkelige maskineri for hans valg. Aprilkonferencens talere godkendte kandidaturen, og 300 frivillige enedes om at føre en aktiv kampagne over hele nationen. Sidney Rigdon, der var førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab, blev vicepræsident-kandidat i det, som de kaldte „Det nationale reformparti". Partiet planlagde sin „nationalmøde" i Baltimore, Maryland, midt i juli 1844, men dette blev aldrig til noget. John C. Bennetts utilfredshed og hans inspiration med andre modstandere af profeten i Illinois forkortede Joseph Smith søgen efter politisk og religiøs tilflugt og afsluttede hans karriere med et martyrium.

Den 7. juni offentliggjorde en gruppe afvigere, inkluderende adskillige prominente kirkemedlemmer, som var apostaseret, det første nummer af *The Nauvoo Expositor.* Det blad omtalte Joseph Smith som en falden profet, en politisk demagog, en umoralsk slyngel og en økonomisk rænkesmed. Det beskyldte mormonismen for at fremme sådanne aktiviteter, og det talte ondt om andre personer. De, der blev angrebet, var flere medlemmer af Nauvoo byråd, såvel som dens nye borgmester, Joseph Smith. Efter langvarig diskussion besluttede byrådet, at det løgnagtige blad havde overtrådt de gældende love. De bestemte, at det skulle bringes til tavshed, før det fik ophidset til antimormon pøbeloptøjer. Som følge deraf tilintet-gjorde byens politimester bogtrykmaskinen, spredte typerne og brændte de ikke distribuerede eksemplarer af bladet.

Bladets ejere anklagede derefter byrådet for at have anstiftet optøjer (skønt ødelæggelsen af bladet var blevet udført i ro og orden.) Byrådsmedlemmer blev arresteret og ført for retten, der til sidst frikendte dem. Men før retssagen kunne føres, oppiskede antimormonske blade en sådan storm, at Joseph Smith mobiliserede byens legion og satte byen i undtagelsestilstand. Illinois' guvernør var blevet orienteret om kontroverserne og undersøgte dem personligt. Han indhentede løfter fra begge sider, om at man ville holde sig strengt inden for loven og undgå vold. Guvernør Ford rejste til Carthage, hovedsædet for amtet for at lede forhandlinger mellem parterne og bestemte sig til, at en retssag ville være den bedste løsning.

De 15 mand, der var nævnt i beskyldningen for optøjer, mødte op i Carthage den 25. juni, hvor en fredsdommer løslod dem mod kaution, afventende at retssagen skulle begynde. Senere den aften fik Joseph og Hyrum forelagt en med urette udskrevet arrestordre, der beskyldte dem for landsforræderi for at have erklæret Nauvoo i undtagelsestilstand. Den blev sat i kraft uden fremstilling for retten, og de to blev tilbageholdt i Carthage fængslet. John

Taylor, Willard Richards og andre ledsagede dem til fængslet.

Den 26. juni besøgte guvernør Ford profeten i fængslet og lod sig overbevise om, at byrådets handling og mobilisering af legionen var foregået med passende respekt for lovmæssige procedurer. Ford efterlod to kompagnier af de antimormonske Carthage Greys (den lokale milits) til at bevogte fængslet. Skønt guvernøren lovede at tage fangerne med sig, hvis han besøgte Nauvoo, ignorerede han dette løfte og drog om morgenen den 27. juni afsted til denne by.

I Carthage sværtede en gruppe mænd deres ansigter med mudder og krudt, skyndte sig til fængslet og overmandede hurtigt de samarbejdsvenlige vagter, som i forvejen havde indvilliget i at lade deres geværer med løst krudt. Pøbelen ilede op til fangevogterens soveværelse, hvor de fire sidste dages hellige ledere ventede. Skud trængte gennem den tynde soveværelsedør. Hyrum Smith var den første, der faldt om, dødeligt såret. John Taylor blev ramt fra døren samt af skud sendt gennem vinduet. Alvorligt såret rullede han sig ind under en seng og var i sikkerhed. Joseph Smith løb hen til vinduet. Han blev ramt af to kugler fra den nu åbne dør og af en anden, der blev afskudt udefra gennem vinduet. Han blev ramt af en fjerde kugle, idet han faldt ud gennem vinduet. Angriberne skyndte sig udenfor for at sikre sig, at profeten virkelig var død, efterladende Willard Richards, skjult bag døren og usåret. Nogen råbte, at en skare mormoner var på vej. Dette rygte var usandt, men pøbelhoben flygtede.

De havde dræbt profeten i den tro, at hans død ville betyde enden på mormonismen. Men kirkens medlemmer betragtede Joseph Smith og hans broder Hyrum, kirkens patriark, som martyrer for Herrens sag.

Trofaste medlemmer fik deres tro bekræftet ved den endelige triumf på det sidste dages værk, der var blevet genoprettet ved profeten. Joseph Smith havde hævet sig op fra total ukendthed til national berømmelse, og de hellige troede på, at hans navn ville blive erindret blandt alle nationer, således som Moroni havde lovet. De besluttede sig således til at videreføre den hellige mission, som da kun lige var begyndt.

De havde dræbt profeten i den tro, at hans død ville betyde enden på mormonismen. Men kirkens medlemmer . . . fik opgaven at videreføre den hellige mission, som da kun lige var begyndt.

Efter at have været hjemmelærer uafbrudt, siden jeg sluttede mig til kirken i 1966, mente jeg for et par måneder siden, at jeg endelig havde lært kunsten at være hjemmelærer. Mine forskellige kammerater og jeg selv havde altid forstået at få et godt forhold til vore familier ved at være interesserede i deres aktiviteter; vi huskede deres fødselsdage, julibæer og andre personlige begivenheder. Hver måned bragte vi et åndeligt budskab eller lektie ind i hvert eneste hjem og forsøgte at tilpasse det deres individuelle behov. Vi opfordrede vore familier til at holde familiehjemmeaftener, familiebøn og at komme regelmæssigt til deres møder i kirken.

Men en aften kom der en modløs følelse over mig, da vi besøgte hver enkelt af vore tildelte familier. Den almindelige følelse af en fællesskabets ånd var der stadig, og alt syntes i orden; men alligevel var der noget, der ikke var helt rig-

Den dag, vi virkelig blev hjemmelærere

Don B. Center

tigt. Min kammerat og familiemedlemmerne forekom helt afslappede og fuldkommen uvidende om mit mishag, og jeg selv var ikke i stand til at identificere de ubehagelige følelser, jeg oplevede. Men noget var absolut galt. Jeg vidste, at jeg ikke slog til som hjemmelærer.

Men hvordan? Jeg havde tjent i to ældstekvorumpræsidentskaber og var helt klar over, hvordan hjemmelærerarbejdet burde foregå. Vi skabte en følelse af tillid, hvorved vore familier følte sig så godt tilpas, at de betroede os deres følelser, problemer og ønsker. Vi accepterede hver enkelt som et værdigt og produktivt medlem af sin familie, af kirken og af samfundet. Vi forsøgte at lade Ånden diktere vore ord og handlinger. Hvad var det så vi manglede?

Da vi den torsdag var ved at sige vort farvel til den sidste familie, slog en tanke ned i mig. Min kammerat havde netop sagt de ord, som vi altid afsluttede vore besøg med: „Er der noget, vi kan hjælpe med?" Og som sædvanlig var svaret: „Ingenting. Alt er i orden." Og i det øjeblik kom Frelserens ord til mig: „Når I beder, må I ikke bruge overflødige ord." (3. Nephi 13:7)

Overflødige ord! Det var nøjagtigt, hvad vi benyttede os af. Da jeg den aften kørte min kammerat hjem, påpegede jeg, at hver eneste af vore familier i virkeligheden havde brug for særlig hjælp. Bror og søster Robertson, for eksempel, var et ungt og aktivt par i kirken, som forsømte at holde familiehjemmeaften, fordi „der er jo kun os to".

Vi havde givet en lektie om disse emner og opmuntret dem uden resultat. Havde de ikke brug for vores hjælp?

Søster Bowers var enke med en 11—årig søn at skulle opdrage. Der var bestemt brug for hjælp dér.

Og hvad med bror Dobb, som var bundet til en kørestol på grund af et hjerteanfald? Havde han og hans kone, der ikke var medlem, ikke brug for hjælp? Og nu var jeg også sikker på, at selv søster Shaw, en livlig og energisk fraskilt kvinde i trediverne, som altid forekom så tilfreds med tilværelsen, kunne trænge til vores hjælp.

Men vi havde jo spurgt, havde vi ikke? Hvad var det, vi gjorde forkert? Da min kammerat og jeg sagde godnat den aften, var vi begge to klare over, at vi måtte gøre det bedre, at vi simpelt hen var nødt til at forbedre vores hjemmelærerarbejde.

De næste to uger mødtes min kammerat og jeg flere gange for at diskutere vore familiers mulige behov. Vi skrev en liste over det, som vi mente behøvede vores særlige opmærksomhed. Og ved vores næste besøg prøvede vi en ny fremgangsmåde. Til bror og søster Robertson var det ikke længere: „Hvad kan vi hjælpe med?" men snarere: „Har I lyst til at komme hjem hos os næste torsdag til en særlig familiehjemmeaften?" Til søster Bowers var det: „Må vi tage Gary med til fodboldkampen på lørdag?" Til bror Dobb sagde vi: „Bror Sanders i vores ældstekvorum er meget ferm med værktøj. Har I noget imod, at han reparerer den stol med det løse ben i dagligstuen for jer?" Og til søster Shaw var det let nok at sige: „Min kone vil gerne til hjælpeforeningen på tirsdag. Skal hun komme forbi og tage dig med?" Den mest forbavsende forandring var ikke bare det, som vi spurgte om, men også de svar, vi modtog: „Jo, meget gerne, tak skal I have!"

I de efterfølgende måneder begyndte vi at erkende nogle få grundprincipper, som dukkede frem af vores nye måde at gribe hjemmeundervisningen an på - - - principper, som vi syntes var vigtige for forståelsen af vore familiers særlige behov:

1. *Vær modtagelig for indtryk.* Se jer om-

kring i jeres familiers hjem og læg mærke til, om der er områder eller ting, der behøver hjælp. Har familien brug for hjælp til at finde arbejde, få garagen malet, hovedrengøring eller til at forstå den unge søns måde at opføre sig på? Er der materielle og fysiske behov, der trænger til at gøres noget ved? Lad være med at overse det selvfølgelige. Ældre mennesker uden børn, forældre med små børn og andre har mange ting - også problemer - - fælles. Find de særlige problemer! Hersker der en trykket stemning i hjemmet? Er der for megen frihed eller for megen irettesættelse? Kan familiemedlemmerne åbent tale med hinanden? Kommunikerer man med hinanden i hjemmet? Tillid? Betror man sig til hinanden? Forståelse? Er familien følelsesmæssig stabil og tilfreds? Er de åndeligt udviklede og tilfredse? Vær opmærksom på familiens behov.

2. *Vær forsigtig*. Folk, som trænger til hjælp, er ofte tilbageholdende med at bede om den og vil lejlighedsvis afvise den. Brug takt! Tilbyd hjælp men påtving den ikke. Hvis I kommer med jeres tilbud i en venskabelig ånd og taler med den pågældende i stedet for ned til ham, vil I sandsynligvis have held med

jer. Vær forsigtige, når I kommer med jeres forslag, vær lydhøre.

3. *Brug fantasien.* Selvfølgelig er det vigtigt at huske betydningsfulde datoer for hvert enkelt familiemedlem. Men hvad med at sende et brev eller et kort? Eller måske en gave, fortrinsvis hjemmelavet og pakket med kærlighed, fordi netop den familie står jeres hjerte nær? Inviter alle jeres familier til en „lær hinanden at kende" komsammen! Brug fantasien til at opfylde deres behov.

4. *Vær specifik.* Spørg ikke: „Hvad kan vi hjælpe med?" eller „Er der noget, vi kan hjælpe med?" Spørg i stedet: „Kan vi hente Gary i morgen klokken fire, så han kan komme til primary?" eller: „Må vi vise en film, der forklarer betydningen af familiehjemmeaftener?" De enkelte familier vil reagere positivt på specifikke spørgsmål.

Disse principper erstatter ikke instruktionerne til hjemmelærere. De er indbefattet i dem. Når vi har benyttet denne vores nye metode, har vi sommetider haft succes, og sommetider gik det slet ikke. Men vi har nu en følelse af, at vi er engageret i hjemmelærerarbejdet på en måde, der tiltaler Herren. Vi ser frugterne af vort arbejde i vore familiers åndelige vækst foruden i vores egen, personlige tilfredsstillelse.

Efter et nadvermøde kom bror og søster Robertson hen til mig og bar deres oprigtige vidnesbyrd og fortalte, hvordan glæden og lykken i deres hjem var blevet øget, efter at de var begyndt at holde familiebøn og familiehjemmeaftener. Sådanne belønninger lader os ikke i tvivl om, at vi er inde på den rigtige kurs. Hjemmelærerarbejdet er et middel, som, når det bruges rigtigt, er en velsignelse både for lærerne og for familierne.

Don B. Center er lærer i søndagsskolen og lærer i seminar- og institutprogrammet.

Hvem er jeg?

Theodore M. Burton
Områdetilsynsførende for Europa

Når vi overvejer livets formål og vort forhold til Gud, kan vi passende stille os selv dette spørgsmål: „Hvem er jeg?" Vi gør meget for at vise vor loyalitet og vort forhold til vor himmelske Fader. Alt dette kan sammenfattes i Jesu svar, da han blev spurgt: „. . . hvilket bud i loven er det største?" Jesus sagde, at det største bud var at elske Gud af hele vort hjerte, sjæl og sind. Men han sagde, at det andet bud i loven var lige så vigtigt som det første. Vi bør elske vor næste som os selv. Kun på denne måde kan vi skabe et forhold til Gud og hans øvrige børn.

Jesus advarede, at i de sidste dage vil kærligheden hos mange svinde ind og blive kold. Han sagde, at dette vil ske som følge af uretfærdighed. For at overvinde denne uretfærdighed blev kirken genoprettet i disse sidste dage, og profeter blev kaldet af Gud. De blev ordineret til igen at vække den sande kærlighed i menneskenes hjerter. Den genoprettede kirkes hovedformål er at få disse 2 grundliggende principper til at fungere. Profeter i vor tid har ligesom de fordums profeter indtrængende bedt os elske hinanden. Men vi er langsomme til at følge denne lære. Måske kan vi finde årsagen

hertil i, at så mange af os kun fornylig er kommet ud af verdenen, hvor mangel på kærlighed er rådende. Det er svært at bryde vaner. Det er vanskeligt at afkaste sig de lænker, som så længe har holdt menneskeheden bundet. Alt for mange af os besiddes stadig af de ønsker og lyster, som vi havde, mens vi var i verdenen. Med næsten fuldkommen ufølsomhed overfor andres håb og behov søger vi fortsat at fremme os selv. Se dig omkring i dit ward eller din gren. Ser du levn af verdslighed hos andre? Hvad mere vigtigt er, se på sig selv. Hvor meget af verdens selviskhed kan du finde hos dig selv? For ofte kritiserer vi i en selvisk ånd andre. Vi tøver ej heller med åbent at give udtryk for disse kritiske følelser. Dette andet menneske kan vel have begået en fejl, men når vi åbent kritiserer andre mennesker, sårer vi dem dybere end havde vi slået dem med en knytnæve.

Kritik og ydmygelse i andres påsyn er én af de mest hårde prøvelser, vi kan komme ud for. Åben ydmygelse fornedrer og nedværdiger et menneske og får vedkommende til at føle sig uønsket og uelsket. I mine hyppige interview med mennesker ser jeg ofte den frygtelige smerte, der findes i hjertet hos de mennesker, der således er blevet ydmyget i andres påsyn. Fordi jeg ser så meget til denne smerte, føler jeg, at jeg må lade jer vide, hvor grusom og ond en sådan behandling er. Efter min mening er det netop det, Jesus advarede os imod i det velkendte citat om at elske vor næste som os selv.

Er vi venlige overfor mennesker, når vi undlader at hilse dem med et varmt smil, når vi mødes? Viser vi kærlighed, hvis de stadig føler sig fremmede og dårligt tilpas overfor os? Viser vi kærlighed, når vi unyttigt diskuterer eller åbent draget lærepunkter i tvivl i vore klasser? Elsker vi virkelig vor næste, hvis vi undlader at bringe en nyomvendt ind i fællesskabet eller en person, som for nylig er flyttet til vor ward eller gren? Viser vi kærlighed, når vi undlader at byde en ny velkommen iblandt os, og når vi undlader at give vedkommende en nyttig og meningsldt opgave, som vil få vor bror eller søster til at føle sig ønsket og nødvendig i wardet eller grenen? Elsker vi virkelig en ny bror, når vi undlader at give ham præstedømmet og lade ham bruge denne magt på en produktiv måde?

Sidste dages hellige foregiver at følge Jesus Kristus. Der findes visse kristne idealer, som de forsøger at leve op til. De er i virkeligheden sønner og døtre af Jesus Kristus ved pagt, som de har vidnet om og gennem deres dåb. Hver søndag vidner de igen overfor Gud, Den evige Fader, at de ikke alene er villige, men at de virkelig accepterer og udøver Kristi lære. Hvis vi ikke som sidste dages hellige stifter fred blandt os selv, hvis vi ikke til stadighed viser kærlighed og hensyntagen mod andre, kan vi passende stille os selv detge spørgsmål: „Er jeg *virkelig* en mormon?"

Med mindre vor kirkes medlemmer viser større kærlighed, er mere venlige, mere betænksomme og hensynsfulde overfor hinanden og andre, kan vi med rette spørge, hvem vi er. Kirken belærer om broderlig kærlighed, fordi det er Jesu Kristi kirke. Gud gav disse principper om kærlighed, da han genoprettede sin kirke. Dette er idealet. Gud forventer, at vi retter os efter dette ideal, når vi bliver hans pagtsbørn. Idet vi forsøger at bekræfte dette forhold til Gud, bør vi derfor hver især stille os selv dette spørgsmål: „Hvem *er* da jeg?"

Kirkens og verdenshistoriens tidsregning

KIRKEN	VERDEN
1832 Det første Præsidentskab organiseret.	
1833 Uddrivelsen fra Jackson County, Missouri	
1835 De tolvs Råd og De halvfjerds' første Kvorum organiseret.	
1836 Kirtland tempel indviet. (Kristus, Moses, Elias og Elijah kommer her)	
1837 De første missionærer sendes til England.	1837 Finansiel og økonomisk panik i U.S.A.
1839 Sidste dages hellige bosætter sig i Nauvoo, Illinois.	1839 - 1842 Opiumkrigen mellem England og Kina.
1841 Orson Hyde indvier Palæstina til indsamlingen af jøderne.	
1842 Hjælpeforeningen organiseret.	
1844 Joseph Smith og Hyrum Smith lider martyrdøden.	1844 Den første telegraf bruges.

